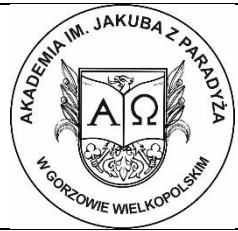

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.1.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	EKONOMIA I ZARZĄDZANIE W OCHRONIE ZDROWIA
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Moduł / specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR HAB. JOANNA JASIŃSKA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I / I	1

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

- C1 - Przekazanie wiedzy o gospodarce rynkowej, mechanizmie rynkowym, optymalizacji decyzji gospodarczych oraz wiedzy dotyczącej popytu i podaży w ochronie zdrowia oraz makroekonomicznych uwarunkowań wydatków publicznych.
- C2 - Zapoznanie studentów z mechanizmami finansowania wybranych elementów systemu ochrony zdrowia oraz przekazanie wiedzy na temat procesu zarządzania.
- C3 - Przedstawienie charakterystyki menadżera w kontekście zarządzania zasobami ludzkimi oraz zapoznanie studentów z podstawowymi formami analizy strategicznej przedsiębiorstwa.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W-01	podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych	K_W72
W_02	zasady zarządzania podmiotami systemu ochrony zdrowia	K_W73
W_03	aspekty prawne, organizacyjne, etyczne i społeczne związane z przeszczepianiem tkanek, komórek i narządów	K_W80
W-04	strukturę i organizację systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	K_W82
W_05	podstawowe zagadnienia dotyczące ekonomiki zdrowia i zarządzania finansami w systemie ochrony zdrowia	K_W85
W_06	podstawowe regulacje dotyczące organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia oraz powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego	K_W96
W_07	zasady zarządzania jakością oraz metody zapewnienia jakości	K_W98
Umiejętności		
U_01	oceniać narażenie na substancje szkodliwe w środowisku człowieka i stosować zasady monitoringu ergonomicznego	K_U43
Kompetencje społeczne		
K-01	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_02	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_03	Kierowania się dobrem pacjenta.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Rozwój i rola ekonomiki w systemie ochrony zdrowia w Polsce i na świecie.	1	-
W2	Podstawowe mierniki rozwoju społeczno-ekonomicznego, teorie potrzeb zdrowotnych.	1	-
W3	Poziomy i podmioty sektora ochrony zdrowia – zakres zadań i uprawnień, wzajemne zależności, rola w systemie ochrony zdrowia: - poziom centralny; poziom regionalny; poziom lokalny.	3	-
W4	Podstawy prawne funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w Polsce oraz udzielania świadczeń zdrowotnych.	3	-
W5	Zasady wykonywania zawodów medycznych	2	-
W6	Wydatki publiczne i prywatne na zdrowie w Polsce i na świecie	2	-
W7	Zasady kontraktowania świadczeń zdrowotnych w Polsce.	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład interaktywny, wykład z elementami dyskusji	Projektor, prezentacje, swobodne wypowiedzi

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	-----	zaliczenie pisemne P1

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład
	P1
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
W_06	X
W_07	X
U_01	X
K_01	X
K_02	X
K_03	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu, który zawiera 30 zadań.

Zasady przyznawania ocen z testu:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

	Liczba godzin

Forma aktywności studenta	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	15	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	---
Przygotowanie do zaliczenia	5	---
suma godzin:	30	----
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	----

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1.Griffin R. W. , Podstawy zarządzania organizacjami, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2017. 2. Golinowska S. [red.], Od ekonomii do ekonomiki zdrowia, PWN, Warszawa, 2018 (wybrane fragmenty). 3.Dobska M., Rogoziński K., Podstawy zarządzania zakładem opieki zdrowotnej, PWN, Warszawa 2019. 4. Paszkowska M., Zarządzanie działalnością leczniczą. Problematyka prawna, Difin, Warszawa 2019. 5.Nojszewska E., System ochrony zdrowia. Problemy i możliwości ich rozwiązań, Wolters Kluwer, Warszawa 2018. 6. Suchecka J. (red.), Finansowanie ochrony zdrowia. Wybrane zagadnienia, Wolters Kluwer, Warszawa 2017. 7. Akty prawne: ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; ustawa o działalności leczniczej; ustawa o zawodzie lekarza i lekarza dentysty; ustawa o izbach lekarskich; ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Prawa Pacjenta.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Sieradzka A., Tykwińska-Rutkowska D., Dokumentacja RODO w placówkach medycznych, C.H. Beck, Warszawa 2019. 2. Sowada C, Sagan A, Kowalska-Bobko I, Badora-Musiał K, Bochenek T, Domagała A, Dubas-Jakóbczyk K, Kocot I, Mrożek-3. Gąsiorowska M, Sitko S, Szetela A, Szetela P, Tambor M, Więckowska B, Zabdyr-Jamróz M, van Ginne E., Poland: Health system review. Health Systems in Transition, 2019; 21(1): 1–235.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Jasińska
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	joanna@epoczta.pl
Podpis	Joanna Jasińska

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	ETYKA ZAWODOWA RATOWNIKA MEDYCZNEGO
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Język polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR BOGNA WACH

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/I	1

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

- C1** - Wyposażenie studentów wiedzę na temat postawy etycznej i społecznej w zawodach zaufania publicznego do jakich należy ratownik medyczny.
- C2** - Nabycie umiejętności określania, wyjaśniania i postępowania według podstawowych standardów i zasad, jakimi powinien kierować się ratownik medyczny oraz umiejętności kształtowania pracy z pacjentem i jego otoczeniem w oparciu o zasady etyki zawodowej i ogólnie obowiązujących norm etycznych.
- C3** - Zrozumienie potrzeby ukształtowania odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu zasad etycznych oraz praw pacjenta w ratownictwie medycznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student posiada podstawową wiedzę w zakresie etyki i deontologii w zawodach medycznych oraz rozumie rolę zagadnień etycznych w ratownictwie medycznym.	K_W04 K_W66 K_W71

W_02	Student posiada wiedzę na temat standardów etycznych wymaganych podczas wykonywania zadań w ratownictwie medycznym z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji.	K_W74 K_W80 K_W113
Umiejętności		
U_01	Student analizuje stany faktyczne, prawidłowo wyciąga wnioski i wskazuje rozwiązania dotyczące standardów etycznych w ratownictwie medycznym.	K_U31
U_02	Student kształtuje umiejętność przestrzegania zasad etyki i deontologii podczas wykonywania działań zawodowych.	K_U31 K_U32 K_U33
Kompetencje społeczne		
K_01	Student kształtuje kompetencje do samodzielnego wykonywania zawodu z zasadami etyki i deontologii ze szczególnym uwzględnieniem praw pacjenta	K_K03
K_02	Student kształtuje umiejętności wykonywanie pracy zawodowej z przedstawicielami innych zawodów medycznych w zróżnicowanym środowisku kulturowym i międzynarodowym stosując zasady deontologii zawodowej.	K_K04
K_03	Student w pracy zawodowej kieruje się jako zasadą naczelną dobrem pacjenta przestrzega jego praw oraz uwzględnia oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno- kulturalnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć(zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Etyka, etyka zawodowa, deontologia medyczna. Normy moralne a inne regulatory zachowań. Przysięga Hipokratesa, kodeksy zawodów medycznych, Kodeks etyki zawodowej ratownika medycznego 2013. Obowiązek ratowania życia przez ratownika medycznego jako podstawowa zasada etyczna.	3	-
W2	Dylemat moralny w medycynie. Prawno- etyczne aspekty błędu w medycynie	2	-
W3	Etyka końca życia (rezygnacja z leczenia, eutanazja i pomoc w samobójstwie)	2	-
W4	Etyka początku życia (badania prenatalne, przerywanie ciąży, zagadnienia stanów terminalnych w perinatologii).	2	-
W5	Pobieranie narządów (problem dawstwa narządów z uwzględnieniem aspektów kulturowych i religijnych. Możliwe patologie w transplantacji).	2	-
W6	Ratownik medyczny i prawa pacjenta (zgoda i przymus w ratownictwie medycznym, prawa osób, małoletnich, niepełnosprawnych, ubezwłasnowolnionych, poszanowanie intymności i godności, tajemnica informacji o pacjencie, pozostałe prawa pacjenta, współpraca z rodziną pacjenta).	3	-
W7	Postawa ratownika medycznego.(relacja z pacjentem, komunikacja z rodziną pacjenta, kontakt z przedstawicielami innych zawodów medycznych, postawa w życiu codziennym –	2	-

	styl życia, ciągłe doskonalenie umiejętności, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa).		
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 - wykład problemowy M4 - wykład problemowy z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego	Tekst aktów prawnych, kodeksy etyczne, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 test sprawdzający całą wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład
	Metoda oceny P1
W_01	x
W_02	x
U_01	x
U_02	x
K_01	x
K_02	x
K_03	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu, który zawiera 30 zadań.

Zasady przyznawania ocen z testu:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	15	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	25	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kodeks Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego, Kraków 2013.
2. P. Łuków, T. Pasierski, Etyka medyczna z elementami filozofii, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2014.
3. T. Brzeziński, Etyka lekarska. Warszawa 2015.
4. K. Szewczyk, Medycyna na granicach życia, Warszawa 2009.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. J. Hołówka, Etyka w działaniu, Warszawa 2001,
2. J. Różyńska, W. Chańska, Bioetyka, Warszawa 2013,
3. B. Wach, Spór o legalizację eutanazji, Poznań 2019.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bogna Wach
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bognawach@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.3.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PSYCHOLOGIA W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	PROF. AJP DR HAB. KAROL MAUSCH

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/I	1

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona socjologia medycyny

4. Cele kształcenia

- C1 - Znajomość podstawowych teorii z obszaru psychologii zdrowia i psychologii klinicznej wyjaśniających mechanizmy funkcjonowania człowieka w ramach koncepcji biopsychospołecznych.
- C2 - Znajomość badań empirycznych z obszaru psychologii zdrowia, psychologii klinicznej, których wyniki pomagają rozumieć i wyjaśnić problemy zdrowotne w perspektywie interdyscyplinarnej- biologicznej i humanistycznej.
- C3 - Właściwe psychologiczne podejście interpersonalne do pacjentów i współpracowników wynikające z wiedzy psychologicznej, prawidłowo ukształtowanej osobowości, kontroli procesów emocjonalno-motywacyjnych i zasad etyczno-moralnych.

5. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	K_W64
W_02	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej	K_W65
W_03	społeczną rolę ratownika medycznego	K_W66

W_04	podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie	K_W67
W_05	rolę rodziny w procesie leczenia	K_W68
W_06	rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem	K_W69
W_07	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu	K_W70
W_08	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego	K_W76
W_09	pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	K_W77
W_10	zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, poznawczych oraz interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	K_W78
W_11	techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstaniu tego zespołu	K_W79
W_12	problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych oraz zasady i metody radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego	K_W92
W_13	profilaktykę zachowań antyzdrowotnych przejawiających się w postaci używania środków odurzających lub substancji psychoaktywnych, spożywania alkoholu i palenia tytoniu oraz profilaktykę chorób cywilizacyjnych i psychicznych	K_W93
W_14	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	K_W211
W_15	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznymi ekonomicznym;	K_W212
Kompetencje społeczne		
K_01	Umiejętność aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego, empatycznego porozumiewania się z pacjentami i współpracownikami	K_K01
K-02	Rozumienie potrzeby ciągłego doskonalenia umiejętności teoretycznych i praktycznych w zakresie psychologii zdrowia oraz holistycznego spostrzegania i interpretowania sytuacji pacjenta	K_K02
K-03	Ma właściwe psychologiczne podejście interpersonalne do pacjentów i współpracowników wynikające z wiedzy psychologicznej, potrafi efektywnie stosować metody rozwiązywania problemów w relacjach interpersonalnych	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do psychologii – rys historyczny, przedmiot, zadania, działy psychologii, miejsce psychologii wśród innych dziedzin nauki	3	-
W2	Determinanty i mechanizmy zachowań człowieka. Struktura i funkcjonowanie osobowości. Pojęcia prawidłowej i zaburzonej osobowości	2	-

W3	Koncepcje psychologiczne człowieka: psychoanalityczna, behawiorystyczna, poznawcza, humanistyczna	4	-
W4	Stres a zdrowie. Fizjologiczne i psychologiczne mechanizmy stresu. Sytuacje trudne, sposoby radzenia sobie ze stresem. Stres pourazowy	2	-
W5	Procesy emocjonalne i motywacyjne. Inteligencja emocjonalna, zaburzenia i choroby psychosomatyczne. Podstawy noopsychoneuroimmunologii	2	-
W6	Obserwacja i rozmowa psychologiczna. Psychologia komunikacji – werbalne i niewerbalne sposoby porozumiewania się.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	-----	P2 Zaliczenie testowe

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład
	F2
W_01	x
W_02	x
W_03	x
W_04	x
W_05	x
W_06	x
W_07	x
W_08	X
W_09	X
W_10	X
W_11	X
W_12	X
W_13	X
W_14	X
W_15	X
K_01	X
K-02	X
K-03	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu według następujących kryteriów: - 5,0 – 100% - 95%;   - 4,5 – 94% - 88%;   - 4,0 – 87% - 80%;   - 3,5 – 79% - 70%;   - 3,0 – 69% - 60%;   - 2,0 – poniżej 60%   Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	15	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	30	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12. Literatura zajęć

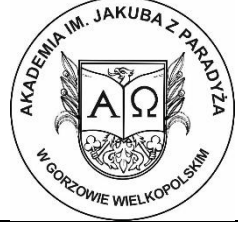
Literatura obowiązkowa: 1. H. Sęk, Wprowadzenie do psychologii klinicznej. Scholar Warszawa 2001   2. I. Heszen, H. Sęk, Psychologia zdrowia. PWN Warszawa 2007   3. K. Maus, Psychologia w obszarze pomagania innym. AJP Gorzów 2018   Literatura zalecana / fakultatywna: 1. R. J. Gerrig, Ph. G. Zimbardo, Psychologia i życie. Wydanie nowe. PWN 2012   2. H. Sęk, Psychologia kliniczna t.1 i 2, PWN Warszawa 2005   3. K. Maus, E. Ryś, Duchowość a zdrowie. AJP Gorzów 2019

13. Informacje dodatkowe

Załącznik nr 2

do Programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 41/000/2024 Senatu AJP
z dnia 25 czerwca 2024 r.

Imię i nazwisko sporządzającego	Prof. AJP dr hab. Karol Mausch
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	<u>Karol_mausch@poczta.onet.pl</u>
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu zajęć	PRAWO MEDYCZNE
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR BOGNA WACH

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/I	1

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

- C1** - Wyposażenie studentów w wiedzę z prawa medycznego w zakresie ratownictwa medycznego.
- C2** - Zdobycie przez studentów umiejętności zastosowania norm prawa medycznego w pracy ratownika medycznego.
- C3** - Zrozumienie potrzeby uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności zarówno w ramach pracy własnej, jak i w ramach działania w grupie zawodowej w zakresie prawa medycznego. Kierowanie się zasadą dobra pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna regulacje prawne z zakresu ratownictwa medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji oraz	K_W04, K_W74, K_W80, K_W81

	odpowiedzialności cywilnej, karnej oraz zawodowej ratownika medycznego	
Umiejętności		
U_01	Student identyfikuje i przestrzega prawa pacjenta	K_U32
U_02	Student potrafi wykonywać czynności z zakresu ratownictwa medycznego i udzielać świadczeń zdrowotnych z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego.	K_U46
Kompetencje społeczne		
K_01	Student posiada kompetencje do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw oraz kierowania się zasadą dobra pacjenta.	K_K03 K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Definicja i status prawny oraz ustawowe zasady wykonywania zawodu ratownika medycznego.	3	-
W2	Podstawy prawne wykonywania działalności leczniczej.	1	-
W3	Organizacja systemu państwowego ratownictwa medycznego. Ratownictwo medyczne jako świadczenie gwarantowane z ubezpieczenia społecznego.	2	-
W4	Odpowiedzialność prawna ratownika medycznego (karna, cywilna, dyscyplinarna).	3	-
W5	Formy wykonywania zawodu ratownika medycznego (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna).	1	-
W6	Zabezpieczenie prawne imprez masowych. Stany zagrożenia zdrowia i życia- aspekty prawne. Stosowanie środków przymusu.	2	-
W7	Prawne aspekty dawstwa i pobierania narządów	2	-
W8	Prawa pacjenta w ratownictwie medycznym.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2 -wykład problemowy M4- wykład problemowy z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego	projektor , teksty aktów prawnych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – test sprawdzający całą wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład
	Metoda oceny P1
W_01	x
U_01	x
U_02	x
K_01	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu według następujących kryteriów:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	15	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	25	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. M. Paszkowska, Prawo dla ratowników medycznych, Warszawa 2019.
2. M. Nesterowicz: Prawo medyczne, Toruń 2019, wyd. 12.
3. R. Kubiak, Prawo medyczne, Warszawa 2017.

Wybrane ustawodawstwo:

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997, nr 78, poz. 483).
1. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2006 r., nr 191, poz. 1410 z zm.).
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r., nr 240, poz. 2135 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2011 r., nr 112, poz. 654 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. 2009 r., nr 62, poz. 504 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 6 listopada 2009 r., o prawach pacjenta i Rzeczniku praw pacjenta (Dz. U. 2009 r., nr 52, poz. 417).
5. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r., nr 16, poz. 93 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r., nr 88, poz. 553 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r., Kodeks pracy (Dz. U. z 1974, nr 24, poz. 141 ze zm.).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Safjan, L. Bosek, System prawa medycznego, Instytucje prawa medycznego, tom I, Warszawa 2018.
2. R. Kubiak, L. Kubicki (red.), System prawa medycznego, tom I, Warszawa 2018.
3. A. Fiutak, Prawo w medycynie, Warszawa 2019

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bogna Wach
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bognawach@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.5.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	SOCJOLOGIA MEDYCZYNY
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	PROF. DR HAB. IRENA MACHAJ

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/I	1

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

- C1 - Przekazanie społecznej perspektywy pojmowania i rozumienia zjawiska zdrowia i choroby, ich uwarunkowań i konsekwencji.
- C2 - Ukształtowanie umiejętności współdziałania z pracownikami innych jednostek systemu ratownictwa medycznego w różnego rodzaju zdarzeniach jednostkowych jak i masowych.
- C3 - Ukształtowanie gotowości do samodzielnego wykonywania zawodu ratownika medycznego, w zgodzie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii mające zastosowanie w ratownictwie medycznym;	K_W58
W_02	Student zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz zaufania w interakcjach z pacjentami	K_W61

W_03	Student zna i rozumie podstawowe psychospołeczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie;	K_W67
Umiejętności		
U_01	Student potrafi wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego	K_U21
U_02	Student potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia	K_U30
U_03	Student potrafi przestrzegać zasad etycznych podczas wykonywania zadań zawodowych	K_U31
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student jest przygotowany do dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Socjologia jako nauka o zachowaniu i strukturach społecznych.	2	-
W2	Socjologia ogólna i jej subdyscypliny. Socjologia zdrowia, choroby i medycyny jako subdyscyplina socjologiczna.	2	-
W3	Zbiorowości i grupy społeczne. Funkcje mikrostruktur w kontekście zdrowia i choroby.	2	-
W4	Rodzina jako grupa i instytucja społeczna.	2	-
W5	Specyfika instytucji medycznych. Leczenie a samoleczenie.	2	-
W6	Mikro a makrostruktury – źródła wsparcia i radzenie sobie z sytuacją choroby	2	-
W7	Społeczne funkcje ratownika medycznego. Mechanizmy rządzące zachowaniem tłumy i strategię radzenia sobie z tłumem	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny i interaktywny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)

	określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	
Wykład		Zaliczenie ustne P1

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład
	P1
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
K_01	X
K_02	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnej według następujących kryteriów:

Ocena	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:
5,0	znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,5	bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,0	dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
3,5	zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami
3,0	wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami i brakami
2,0	niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	15	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	3	
zapoznanie z literaturą	7	
suma godzin:	25	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

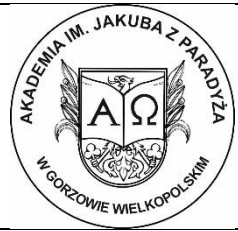
1. Majchrowska A., Pawlikowski J., Piątkowski W. (red.), Zawody medyczne – ciągłość i zmiana. Universitas, Kraków 2019.
2. Ostrowska A. (red.), Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy, Warszawa 2009.
3. Ostrowska A., Skrzypek M. (red.), Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza. Nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju, Warszawa 2015.
4. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Tobiasz-Adamczyk B., Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Kraków 2000.
2. Nowakowski M., Medykalizacja i demedykalizacja. Zdrowie i choroba w czasach kapitalizmu zdeorganizowanego. UMCS. Lublin 2015.
3. Skrzypek M., Perspektywa chorego w socjologii choroby przewlekłej, Lublin 2011

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Irena Machaj
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	irenamachaj@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.6.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	ŻYWIENIE CZŁOWIEKA
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR JOANNA KURIAŃSKA-WOŁOSZYN

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/I	2
ćwiczenia	20	I/I	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

1. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie wiedzy w zakresie zasad żywienia osób zdrowych, w różnej fazie życia
C2 - Nabycie umiejętności wskazywania zaleceń żywieniowych dla osób zdrowych oraz chorych oraz zastosowania diet alternatywnych
C3 - Kształtowanie kompetencji współpracy i współdziałania ze specjalistami żywieniowymi

2. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje diety alternatywne	K_W87
W_02	metody oceny stanu odżywienia;	K_W133
Umiejętności		

U_01	Definiuje zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku, zna wpływ diet alternatywnych na zdrowie człowieka	K_U03
Kompetencje społeczne		
K_01	Organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy żywienia człowieka (składniki odżywcze, witaminy, minerały, rola wody w organizmie człowieka, gospodarka wodno-elektrolitowa).	3	
W2	Przemiana materii i wydatek energetyczny.	2	
W3	Klasyfikacja i charakterystyka diet.	2	
W4	Żywność funkcjonalna (znaczenie lecznicze żywności, probiotyki, prebiotyki itp.).	4	
W5	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	2	
W6	Interakcja leki – żywność.	2	
	Razem liczba godzin wykładów	15	...

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Metody oceny stanu odżywienia i sposobu odżywiania (tanita).	4	
C2	Postępowanie dietetyczne w chorobach układu krążenia.	4	
C3	Postępowanie dietetyczne w otyłości i cukrzycy.	4	
C4	Żywność osób aktywnie uprawiających sport.	2	
C5	Żywność kobiet w ciąży, karmiących i dzieci.	4	
C6	Żywność osób starszych.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	...

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2, wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	M3 - analiza danych źródłowych	Czasopisma medyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)

Wykład		P2 test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F1	P4
W-01	X	X	X
W_02	X	X	X
U_01	X	X	X
K_01	X	X	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny z testu

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%.

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów.

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uczestnictwo we wszystkich zajęciach oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z pracy pisemnej

Lp.	Kryterium oceny*	Wyjaśnienie wymagań	Liczba punktów
1	Zgodność z tematem	treść pracy całkowicie zgodna z tematem	2
		częściowo zgodna z tematem	1
		niezgodna z tematem	0
2.	Dobór materiałów źródłowych	materiały źródłowe różnorodne, zgodne z tematem pracy	2
		materiały źródłowe częściowo zgodne z tematem,	1
		materiały źródłowe niezgodne lub brak	0
3.	Poprawność merytoryczna i terminologiczna	praca poprawna merytorycznie i terminologicznie	2
		praca częściowo poprawna merytorycznie i terminologicznie	1
		praca niepoprawna merytorycznie i terminologicznie	0
4.	Samodzielność słuchacza	praca samodzielna wynikająca z przemyśleń, cytaty stanowią do 30 %	2

		częściowo samodzielna , cytaty stanowią 30 - 60%	1
		praca niesamodzielna, stanowi plagiat, cytaty przekraczają 60 %	0
5.	Podejście studenta do tematu	praca nowatorska, może stanowić materiał dydaktyczny i poglądowy	2
		praca wytwórcza	1
		praca odtwórcza	0

*uzyskanie „0” punktów w kryterium 1 - 4 uniemożliwia otrzymanie oceny pozytywnej z zakresu ćwiczeń

Sposób przeliczania punktów na ocenę końcową z ćwiczeń

10 punktów – bardzo dobry

9 punktów – dobry plus

8 punktów – dobry

7 punktów – dostateczny plus

6 punktów – dostateczny

Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	35	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie pracy pisemnej	10	
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	60	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

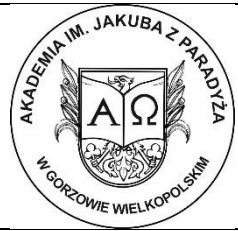
1. Biernat J.: Wybrane zagadnienia z nauki o żywieniu człowieka. Wyd. UWP, Wrocław, 2009
2. Gawęcki J., Hryniewiecki L.: Żywnienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. PWN, Warszawa, 2004
3. Jarosz M.: Otyłość, żywienie, aktywność fizyczna. Zdrowie Polaków. Warszawa, 2009

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Jarosz M.: Normy żywienia człowieka. Podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. Warszawa, 2008
2. Gronowska-Senger A.: Zarys oceny żywienia. Wyd. SGGW, Warszawa, 2009

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Kuriańska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	majswoloszyn@onet.eu
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.6.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNE
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR IWONA RATUSZNIAK

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/II	2
ćwiczenia	20	I/II	

3. Wymagania wstępne, wraz z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu mikrobiologii i parazytologii

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie wiedzy na temat epidemiologii i prewencji chorób zakaźnych związanych z warunkami środowiska, stylem życia i sposobem żywienia stanowiących ważny problem w zakresie zdrowia publicznego.
- C2** - Rozwijanie umiejętności określania przyczyn, mechanizmów powstawania oraz rozpoznawania głównych chorób epidemicznych oraz sposobów ich eliminacji.
- C3** - Przygotowanie do samodzielnego korzystania z publikacji naukowych, rozwinięcie umiejętności poszukiwania wiedzy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć, z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna podstawowe definicje z zakresu współczesnej epidemiologii	K_W89

W_02	Student zna i rozumie strategie zwalczania chorób epidemicznych w ujęciu lokalnym i globalnym.	K_W88
Umiejętności		
U_01	Student potrafi zaplanować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne.	K_U21
U_02	Student potrafi wdrożyć i stosować właściwe do sytuacji procedury epidemiologiczne.	K_U27
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do współpracy w zespole specjalistów.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawowe definicje z zakresu epidemiologii. Historia chorób epidemicznych	3	-
W2	Nowe choroby epidemiczne. Mechanizmy i metody zwalczania i eliminacji nowych zagrożeń epidemiologicznych. Styl życia a nowe zagrożenia epidemiologiczne.	3	-
W3	Instytucje państwowe odpowiedzialne eliminację zagrożeń epidemiologicznych. Instytucje międzynarodowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo zdrowotne i eliminację zagrożeń epidemiologicznych.	3	-
W4	Działalność organizacji trzeciego sektora w obszarze zwalczania chorób epidemicznych. Uregulowania prawno - ustrojowe dotyczące działań w przypadku wystąpienia zagrożeń epidemiologicznych.	3	-
W5	Zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa zdrowotnego Polski	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Prawa pacjenta i nowe zagrożenia epidemiologiczne.	4	-
C2	Postępowanie medyczne w obliczu wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego.	4	-
C3	Ruch szczepionkowy i ruch antyszczepionkowy.	4	-
C4	Działalność korporacji transnarodowych w obszarze bezpieczeństwa epidemiologicznego.	4	-
C5	Bioterroryzm	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego	Tablica multimedialna, film,

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F1	P4
W-01	X	X	X
W_02	X	X	X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
K_01	X	X	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń. Kryteria przyznawania oceny z testu • 5,0 – 100% - 95%; • 4,5 – 94% - 88%; • 4,0 – 87% - 80%; • 3,5 – 79% - 70%; • 3,0 – 69% - 60%; • 2,0 – poniżej 60%. Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów.			
Ćwiczenia Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uczestnictwo we wszystkich zajęciach oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną. Kryteria przyznawania oceny końcowej z pracy pisemnej			
Lp.	Kryterium oceny*	Wyjaśnienie wymagań	Liczba punktów
1	Zgodność z tematem	treść pracy całkowicie zgodna z tematem	2
		częściowo zgodna z tematem	1
		niezgodna z tematem	0

2.	Dobór materiałów źródłowych	materiały źródłowe różnorodne, zgodne z tematem pracy	2
		materiały źródłowe częściowo zgodne z tematem,	1
		materiały źródłowe niezgodne lub brak	0
3.	Poprawność merytoryczna i terminologiczna	praca poprawna merytorycznie i terminologicznie	2
		praca częściowo poprawna merytorycznie i terminologicznie	1
		praca niepoprawna merytorycznie i terminologicznie	0
4.	Samodzielność słuchacza	praca samodzielna wynikająca z przemyśleń, cytaty stanowią do 30 %	2
		częściowo samodzielna, cytaty stanowią 30 - 60%	1
		praca niesamodzielna, stanowi plagiat, cytaty przekraczają 60 %	0
5.	Podejście studenta do tematu	praca nowatorska, może stanowić materiał dydaktyczny i pogładowy	2
		praca wytwórcza	1
		praca odtwórcza	0

*uzyskanie „0” punktów w kryterium 1 - 4 uniemożliwia otrzymanie oceny pozytywnej z zakresu ćwiczeń

Sposób przeliczania punktów na ocenę końcową z ćwiczeń

10 punktów – bardzo dobry

9 punktów – dobry plus

8 punktów – dobry

7 punktów – dostateczny plus

6 punktów – dostateczny

Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	35	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie pracy pisemnej	10	
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	10	

suma godzin:	60	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

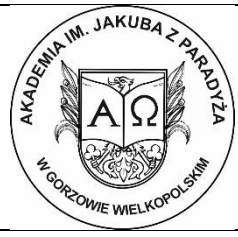
1. Jędrychowski W.: Podstawy Epidemiologii. Podręcznik dla studentów i lekarzy. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002.
2. Epidemiologia z elementami biostatystyki, red. I. Maniecka-Bryła, J. Martini-Fiwek. Wyd. UM, Łódź 2005.
3. Beaglehole R., Bonita R. i Kjellstrom T. 2002. Podstawy epidemiologii. Instytut Medycyny Pracy, Łódź.
4. Jabłońska – Chmielewska A., Jabłoński L., Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, Warszawa 2002

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Jabłoński L.: Epidemiologia. Podręcznik dla lekarzy i studentów. Wyd. Folium, Lublin 1999.
2. Roczniki statystyczne GUS za ostatnie 5 lat.
3. Raporty ze Spisów Powszechnych w Polsce.
4. Meldunki Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH bieżące i archiwizowane.
5. Artykuły wskazane przez prowadzącego z Problemów Higieny i Epidemiologii, Przeglądu Epidemiologicznego

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	JĘZYK ANGIELSKI W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM
Punkty ECTS	6
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	angielski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	dr JOANNA BOBIN

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	120	I/I-II	6

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę i umiejętność posługiwania się językiem angielskiego na poziomie A2 wg ESOKJ

4. Cele kształcenia

C1 - poznanie, utrwalenie i poprawne stosowanie słownictwa ogólnego i specjalistycznego, niezbędnych struktur gramatycznych, zasad ortografii oraz fonetyki pozwalających na sprawne funkcjonowanie w środowisku zawodowym

C2 - nabycie i rozwijanie umiejętności w zakresie pracy grupowej (wspólna realizacja i rozwiązywanie problemów projektowych).

C3 - wykształcenie kompetencji komunikacyjnej w zakresie języka ogólnego i specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów w formie czterech sprawności językowych: mówienia, czytania, pisanie i słuchania na poziomie B1 wg ESOKJ.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Rozumie i przyswoił słownictwo ogólne i specjalistyczne z zakresu zawodu ratownika medycznego, struktury gramatyczne, zasady	K_W76

	ortografii i fonetyki pozwalające na podejmowanie działań komunikacyjnych w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego na poziomie B1.	
Umiejętności		
U_01	Pisanie: opanował umiejętność pisania zrozumiałych, spójnych krótkich tekstów użytkowych na tematy medyczne oraz przygotowania w formie pisemnej tekstu prezentacji o tematyce medycznej. Czytanie: zdobył umiejętność rozumienia głównych wątków przekazu zawartego w tekstach specjalistycznych sformułowanych w standardowej odmianie języka i dotyczących znanych tematów typowych dla zawodu ratownika medycznego. Mówienie: opanował umiejętność wyrażania i argumentowania opinii w sytuacjach formalnych i nieformalnych. Zdobyć umiejętność przygotowania prostej prezentacji na tematy związane z zawodem ratownika medycznego z uwzględnieniem własnych zainteresowań. Umie porozumieć się z innymi użytkownikami języka, nawiązywać, prowadzić i podtrzymywać rozmowę. Słuchanie: opanował umiejętność rozumienia dłuższych wypowiedzi i prezentacji pod warunkiem, że temat jest w miarę znany.	K_U02 K_U04 K_U07 K_U42
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student jest przygotowany dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02
K_03	Student jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_04	Student jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_05	Student jest przygotowany dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05
K_06	Student jest przygotowany do kierowania się dobrem pacjenta.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Role ratownika medycznego; kwalifikacje, obowiązki, profesjonalny rozwój.	4	-
C2	Układ mięśniowo-szkieletowy.	4	-
C3	Układ krążeniowy.	4	-
C4	Układ oddechowy.	4	-

C5	Układ trawienny.	4	-
C6	Układ nerwowy.	4	-
C7	Układ moczowo-płciowy.	4	-
C8	Obsługa karetki.	4	-
C9	Udrożnienie/zachowanie drożności dróg oddechowych.	4	-
C10	Podawanie tlenu.	4	-
C11	Wypożyczenie diagnostyczne i terapeutyczne.	4	-
C12	Podawanie leków.	4	-
C13	Ocena stanu pacjenta.	4	-
C15	Reanimacja/resuscytacja.	4	-
C15	Triage Ratunkowa segregacja medyczna.	4	-
C16	Pierwsza pomoc w miejscu wypadku drogowego.	4	-
C17	Stany zagrożenia zdrowotnego - zawał mięśnia sercowego.	4	-
C18	Stany zagrożenia zdrowotnego - udar mózgu.	4	-
C19	Stany zagrożenia zdrowotnego - drgawki.	4	-
C20	Stany zagrożenia zdrowotnego - cukrzyca.	4	-
C21	Stany zagrożenia zdrowotnego - zatrucia.	4	-
C22	Urazy mechaniczne i obrażenia - złamania, zwichnięcia, skręcenia.	4	-
C23	Krwotoki.	4	-
C24	Wypadki związane z zanurzeniem w wodzie.	4	-
C25	Hipotermia i odmrożenia.	4	-
C26	Pogryzienia i użądlenia.	4	-
C27	Zatrucie dymem, oparzenia.	4	-
C28	Urazy kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha, głowy.	4	-
C29	Postępowanie z ranami.	4	-
C30	Struktura i język prezentacji.	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	120	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wypowiedzi ustne, referat, metoda przypadku, wypowiedzi ustne	materiały źródłowe, projektor, środki audiowizualne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność, praca pisemna, wypowiedzi ustne	P1 – egzamin ustny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia
	P1
W_01	x
U_01	x
K_01	x
K_02	x
K_03	x
K_04	x
K_05	x
K-06	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:
5,0	znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,5	bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,0	dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
3,5	zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami
3,0	wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami i brakami
2,0	niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	10	
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	20	

zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	165	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	6	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa

1. Ciecierska J., Jenike B. English for Medicine. 2007, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Evans V., Doolet J. Ytrang M. Tran. Medical. 2011, Express Publishing.
2. Evans V., Salcido K. Nursing. 2011, Express Publishing.
3. Meier Penn J., Hanson E. Anatomy and Physiology for English Language Learners. 2006, Pearson Longman.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Bobin
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.7.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	JĘZYK NIEMIECKI W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM
Punkty ECTS	6
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	niemiecki
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR JOANNA DUBIEC-STACH

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	120	I/I-II	6

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę i umiejętność posługiwania się językiem niemieckim na poziomie A2 wg ESOKJ

4. Cele kształcenia

- C1** - poznanie, utrwalenie i poprawne stosowanie słownictwa ogólnego i specjalistycznego, niezbędnych struktur gramatycznych, zasad ortografii oraz fonetyki pozwalających na sprawne funkcjonowanie w środowisku zawodowym.
- C2** - nabycie i rozwijanie umiejętności w zakresie pracy grupowej (wspólna realizacja i rozwiązywanie problemów projektowych).
- C3** - wykształcenie kompetencji komunikacyjnej w zakresie języka ogólnego i specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów w formie czterech sprawności językowych: mówienia, czytania, pisania i słuchania na poziomie B1 wg ESOKJ.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W_01	Rozumie i przyswoił słownictwo ogólne i specjalistyczne z zakresu zawodu ratownika medycznego, struktury gramatyczne, zasady ortografii i fonetyki pozwalające na podejmowanie działań komunikacyjnych w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego na poziomie B1.	K_W76
Umiejętności		
U_01	Pisanie: opanował umiejętność pisania zrozumiałych, spójnych krótkich tekstów użytkowych na tematy medyczne oraz przygotowania w formie pisemnej tekstu prezentacji o tematyce medycznej. Czytanie: zdobył umiejętność rozumienia głównych wątków przekazu zawartego w tekstach specjalistycznych sformułowanych w standardowej odmianie języka i dotyczących znanych tematów typowych dla zawodu ratownika medycznego. Mówienie: opanował umiejętność wyrażania i argumentowania opinii w sytuacjach formalnych i nieformalnych. Zdobyć umiejętność przygotowania prostej prezentacji na tematy związane z zawodem ratownika medycznego z uwzględnieniem własnych zainteresowań. Umie porozumieć się z innymi użytkownikami języka, nawiązywać, prowadzić i podtrzymywać rozmowę. Słuchanie: opanował umiejętność rozumienia dłuższych wypowiedzi i prezentacji pod warunkiem, że temat jest w miarę znany.	K_U02 K_U04 K_U07 K_U42
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student jest przygotowany dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02
K_03	Student jest przygotowany samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_04	Student jest przygotowany organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_05	Student jest przygotowany dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05
K_06	Student jest przygotowany kierowania się dobrem pacjenta.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Role ratownika medycznego; kwalifikacje, obowiązki, profesjonalny rozwój.	4	-
C2	Układ mięśniowo-szkieletowy.	4	-
C3	Układ krążeniowy.	4	-

C4	Układ oddechowy.	4	-
C5	Układ trawienny.	4	-
C6	Układ nerwowy.	4	-
C7	Układ moczowo-płciowy.	4	-
C8	Obsługa karetki.	4	-
C9	Udrożnienie/zachowanie drożności dróg oddechowych.	4	-
C10	Podawanie tlenu.	4	-
C11	Wyposażenie diagnostyczne i terapeutyczne.	4	-
C12	Podawanie leków.	4	-
C13	Ocena stanu pacjenta.	4	-
C15	Reanimacja/resuscytacja.	4	-
C15	Triage Ratunkowa segregacja medyczna.	4	-
C16	Pierwsza pomoc w miejscu wypadku drogowego.	4	-
C17	Stany zagrożenia zdrowotnego - zawał mięśnia sercowego.	4	-
C18	Stany zagrożenia zdrowotnego - udar mózgu.	4	-
C19	Stany zagrożenia zdrowotnego – drgawki.	4	-
C20	Stany zagrożenia zdrowotnego - cukrzyca.	4	-
C21	Stany zagrożenia zdrowotnego – zatrucia.	4	-
C22	Urazy mechaniczne i obrażenia -złamania, zwichnięcia, skręcenia.	4	-
C23	Krwotoki.	4	-
C24	Wypadki związane z zanurzeniem w wodzie.	4	-
C25	Hipotermia i odmrożenia.	4	-
C26	Pogryzienia i użądlenia.	4	-
C27	Zatrucie dymem, oparzenia.	4	-
C28	Urazy kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha, głowy.	4	-
C29	Postępowanie z ranami.	4	-
C30	Struktura i język prezentacji.	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	120	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wypowiedzi ustne, referat, metoda przypadku, wypowiedzi ustne	materiały źródłowe, projektor, środki audiowizualne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)

Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność, praca pisemna, wypowiedzi ustne	P1 – egzamin ustny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia
	P1
W_01	x
U_01	x
K_01	x
K_02	x
K_03	x
K_04	x
K_05	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena:	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:
5,0	- znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,5	- bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,0	- dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
3,5	- zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami
3,0	- wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami i brakami
2,0	- niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
Zaliczenie poprawkowe i egzamin poprawkowy odbywa się wg zasad podanych wyżej	

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	10	

przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	20	
zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	165	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	6	

K – Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. "Deutsch in der Medizin" Wydawnictwo Hueber Verlag, 2017
2. Dorothee Thommes, Alfred Schmidt „Menschen im Beruf - Medizin: Deutsch als Fremdsprache“ / Kursbuch mit MP3-CD (Niemiecki) Miękka oprawa – 1 maja 2016

Literatura zalecana / fakultatywna:

- 1 Sabine Kaldemorgen, Susanne Thiel, Cosima Wittmann, „Trainingseinheiten telc Deutsch B2·C1 Medizin: Teilnehmerbuch“ (Niemiecki) 2020
2. Karin Deschka, Marc Deschka, Wörterbuch Pflege pocket : Medizinischer Grundwortschatz und Fachwörterlexikon für Pflegeberufe. 2018

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Dubiec-Stach
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.8.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	WYCHOWANIE FIZYCZNE
Punkty ECTS	0
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR JOANNA KURIAŃSKA-WOŁOSZYN

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	60	I/I-II	0

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Sprawność ogólna

4. Cele kształcenia

- C1** - Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą prozdrowotnych form aktywności ruchowej oraz przestrzegania zasad „fair play”
- C2** - Zdobycie umiejętności przez studenta w zakresie doboru odpowiednich form sprawności ruchowej dla całonocnej dbałości o zdrowie.
- C3** - Uświadomienie potrzeb rozwoju własnej sprawności ruchowej i umiejętność współpracy w grupie

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna sposoby podnoszenia sprawności ruchowej, rozumie zasady „fair play”.	K_W99 K_W93
Umiejętności		
U_01	Student potrafi samodzielnie dobrać i doskonalić poznane formy aktywności ruchowej dla całonocnej dbałości o zdrowie.	K_U38

Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach stacjonarnych
C1	Gry zespołowe (siatkówka, piłka nożna, koszykówka) : gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka podstawowych elementów techniki i taktyki oraz przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna, gra właściwa	15
C2	Fitness (aerobik, callanetiks, stretching, spinning, joga, zumba, UPB – Uda, pośladki, brzuch): teoria treningu fitness, doskonalenie sprawności ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie ciała, ćwiczenia kształtujące wytrzymałość i siłę, ćwiczenia rozciągające, ćwiczenia relaksujące. Zajęcia przy muzyce.	15
C3	Nordic Walking (techniki chodu, naukę rozgrzewki i rozciągania, specjalistyczne ćwiczenia z kijami, zabawy grupowe z kijami, sportowe aspekty nordic walking.	10
C4	Trening siłowy : teoria treningu siłowego, doskonalenie siły i wytrzymałości ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mięśniowe z pomocą maszyn ćwiczebnych; nauka obsługi poszczególnych maszyn, zaznajomienie z zasadami BHP obowiązującymi na siłowni, nauka doboru ćwiczeń zgodnych z oczekiwaniami; trening ogólnorozwojowy – obwodowy, trening ukierunkowany na poszczególne partie mięśniowe np. mięśnie ramion, mięśnie klatki piersiowej, mięśnie kończyn dolnych lub mięśnie brzucha	10
C5	Tenis stołowy, badminton: gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka elementów techniki, taktyki i przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna; gra właściwa pojedyncza i deblowa ; turniej.	10
	Razem liczba godzin ćwiczeń	60

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	Praktyczna M5 – pokaz Podająca M1 - objaśnienie	Sprzęt sportowy – przyrządy, przybory

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność F2	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia
	F2
W_01	X
U_01	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie bez oceny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	
suma godzin:	60	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	0	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Buck I.: Gimnastyka izometryczna dla zdrowia i urody. PZWL 2007
2. Kuba L, Paruzel-Dyja M.: Fitness nowoczesne formy gimnastyki podstawy teoretyczne. AWF Katowice 2010
3. Kempf H.: Fitness trening w domu. Siła, wytrzymałość, ruch. Najlepsze ćwiczenia i ich krótkie zestawy. Niewielki wysiłek, widoczny efekt. 2009
4. „Światło jogi” B.K.S. Iyengar, Akademia hata – joga 2011
5. „Aerobik czy fitness” Elżbieta Grodzka – Kubiak, AWF Poznań 2002
6. „Kulturystyka dla każdego” Kruszewski Marek, Lucien Demeills, Siedmiogród 2015

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Miessner W.: Ćwicz w domu Najlepsze ćwiczenia na siłę, wytrzymałość, równowagę i gibkość. ALMA-PRESS 2008
2. Frobose I.: Trening bez przyrządów. Wyd. RM 2016

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dr Joanna Kuriańska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	majswoloszyn@onet.eu
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.9.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	JĘZYK MIGOWY I KOMUNIKACJA ALTERNATYWNA
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR AGATA ZAWADZKA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	60	I/I-II	4

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Sprawność manualna obu rąk.

4. Cele kształcenia

- C1 – Przekazanie wiedzy w zakresie aktów prawnych zapewniających pacjentom możliwość dostępnej komunikacji, potrzeb osób Głuchych oraz osób z potrzebami komunikacji niewerbalnej oraz sposobów i zasad komunikacji alternatywnej w zakresie medycyny.
- C2 – Kształtowanie umiejętności rozpoznawania u pacjenta potrzeby komunikacji alternatywnej lub wspierającej, komunikowania się w języku migowym w zakresie podstawowych pojęć medycznych oraz stosowania się do ustawowych zaleceń dotyczących komunikacji z pacjentem ze specjalnymi potrzebami.
- C3 – wskazanie odmienności w nawiązywaniu kontakt z osobami komunikującymi się w sposób alternatywny oraz kształtowanie umiejętności empatii w kontakcie z pacjentem.

5. Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student określa postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne	K_W63

	choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;	
W_02	Student rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	K_W64
W_03	Student zna metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	K_W225
W_04	Student zna zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego;	K_W76
W_05	Student rozumie społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia;	K_W60
W_06	Student zna pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	K_W77
W_07	Student określa problemy wynikające z niepełnosprawności i chorób przewlekłych;	K_W108
Umiejętności		
U_01	Planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy.	K_U07
U_02	przestrzegać praw pacjenta;	K_U32
U_03	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	K_U33
U_04	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia;	K_U30
Kompetencje społeczne		
K_01	Aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02
K_03	Samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Komunikacja alternatywna i wspomagająca-charakterystyka.	2	-
C2	Adresaci komunikacji alternatywnej-studium przypadku. (Osoby Głuche, z afazją, ze spektrum autyzmu, z chwilowymi trudnościami w komunikowaniu).	2	-
C3	Rodzaje komunikacji alternatywnej. (Blissymbolics. Pictogram Communication Symbols (PCS). Mima i Pantomima. System symboli jednoznacznych (użycie	2	-

	przedmiotów). PIC – Symbole (Pictogram Ideogram Communication). SIG – Symbole (zdjęcia i rysunki). Język migowy (dla osób z uszkodzeniami narządu słuchu). Gestykulacyjny alfabet Morse'a. System gestów MAKATON. Alfabet Lorma (dla osób głuchoniewidomych). Fonogesty. Metoda rysunkowa (przekazywanie informacji za pomocą własnych rysunków). System Braille'a (dla osób niewidomych). Metody kombinowane – połączenie wybranych metod w jeden spójny system porozumiewania się.		
C4	Wykorzystanie alternatywnych metod komunikacji w sytuacjach medycznych.	4	-
C5	Specyfika osób niedosłyszących i niesłyszących. Akty prawne dotyczące osób Głuchych. Głuchota-model medyczny (narząd słuchu, zaburzenia słuchu, skala zjawiska, konsekwencje uszkodzenia narządu słuchu)	5	-
C6	Głuchota- model społeczno-kulturowy (Kultura Głuchych, historia i edukacja głuchych, savoir-vivre Głuchych)	5	-
C7	Polski Język Migowy (język foniczny a język migowy, daktylografia (alfabet, liczebniki, znaki interpunkcyjne, skróty)	5	-
C8	Polski Język Migowy- ideografia (słownictwo z zakresu pierwszego kontaktu i medycyny, gramatyka PJM)	35	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	60	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M1- miniwykład, M2- wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji, wykład z elementami dyskusji, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, M3- pokaz prezentacji multimedialnej, pokaz materiału audiowizualnego, M4- wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych, M5- ćwiczenia z elementami prezentacji	Projektor, głośniki, zatyczki do uszu.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia	F3- obserwacja podczas zajęć / aktywność F5- ćwiczenia praktyczne	P2- kolokwium (część ustna i pisemna)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia

	F3	F5	P2 - Kolokwium ustne	P2 - Kolokwium pisemne
W_01	x	x		x
W_02	x			x
W_03	x	x	x	
W_04	x	x		x
W_05	x			x
W_06	x	x	x	
W_07	x			x
U_01	x			
U_02	x			x
U_03	x	x	x	
U_04	x	x	x	
K_01	x	x	x	
K_02	x	x	x	
K_03	x	x		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest zaliczenie wszystkich ćwiczeń.
Na ocenę końcową składa się wynik uzyskany na kolokwium pisemnym, tj. 50% oraz na kolokwium ustnym, tj. 50%.
Ocena odbywa się w oparciu o bezpośrednią obserwację studenta demonstrującego wymagane umiejętności, oraz wypowiedź pisemna za zadany temat.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	
przygotowanie do realizacji zajęć	20	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	100	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Błęszyński J.J. (red.), Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, Kraków 2006.
2. Kosiba O., Grenda P., Leksykon języka migowego. Silentium, Bogatynia 2011.
3. Szczepankowski B., Język migowy. Pierwsza pomoc medyczna. Warszawa 1996
4. Włodarczak A., Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby, Konin 2018.
5. Von Tetzchner S., Martinsen H., Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się: nauka znaków oraz używania pomocy komunikacyjnych przez dzieci, młodzież i dorosłych z zaburzeniami rozwojowymi, Warszawa 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Grycman M., Smyczek A., Wiem czego chcę! Doświadczenia polskich terapeutów i użytkowników wspomagających sposobów porozumiewania się (AAC), Kraków 2004.
2. Warrick A., Porozumiewanie się bez słów, Warszawa 1999

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Agata Zawadzka
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bon@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.10.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	BADANIA NAUKOWE W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM EBM
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł / specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	PROF. DR HAB. IRENA MACHAJ

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/II	1

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie podstawowych koncepcji i wymogów metodologicznych prowadzenia badań naukowych oraz zastosowania ich wyników w organizacji pracy i w działaniach ratowniczych.
- C2** - Podejmowanie merytorycznie zasadnych działań w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
- C3** - Organizowanie pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów z różnych dyscyplin medycznych, działającym także w środowisku wielokulturowym.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem się do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu – w stopniu podstawowym.	K_W02
W_02	Student zna i rozumie zagadnienia funkcjonowania podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz problemy ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia	K_W59

W_03	Student zna i rozumie zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób	K_W73
W_04	Student zna i rozumie wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka i społeczeństwa, politykę zdrowotną państwa, programy zdrowotne oraz zagrożenia zdrowia	K_W94
W_05	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu teorii poznania i logiki;	K_W75
Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)	K_U41
U_02	Student potrafi przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.	K_U124
Kompetencje społeczne		
K_01	Aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Społeczne funkcje nauki.	2	-
W2	Podstawowe zasady badania naukowego w ratownictwie medycznym. Rodzaje badań.	2	-
W3	Przedmiot a problem badawczy. Rola hipotez w badaniach naukowych	3	-
W4	Metody, techniki i narzędzia badawcze-zasady gromadzenia materiału empirycznego	3	-
W5	Metody analizy wyników badań i opracowywania materiału empirycznego	3	-
W6	Etyczne i deontologiczne zasady badań ratownictwie.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny i interaktywny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – kolokwium ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład
	P1

W_01	x
W_02	x
W_03	x
W_04	x
W_04	x
U_01	x
U_02	x
U_03	x
K_01	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Student przystępujący do zaliczenia odpowiada na trzy losowo wybrane pytania. Za każdą odpowiedź student otrzymuje maksymalnie 2 punkty.
Kryteria przyznawania oceny:
6 pkt – bardzo dobry
5 pkt – dobry+
4 pkt – dobry
3 pkt – dostateczny +
2 pkt – dostateczny
1 pkt. – niedostateczny
Zaliczenie poprawkowe odbywa się według zasad i kryteriów podanych wyżej

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	15	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	30	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

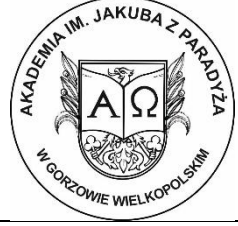
12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Babbie E., Podstawy badań społecznych, Warszawa 2008, Wydawnictwo PWN.
2. Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 2012 PWN
3. Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001, Wydawnictwo Zysk i S-ka.
Literatura zalecana / fakultatywna:
4. Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, Warszawa 2008, Wydawnictwo Naukowe PWN.

13. informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Irena Machaj
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	irenamachaj@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.11.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	DYDAKTYKA MEDYCZNA
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowy
Język, w który prowadzone są zajęcia	polski
Moduł / specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR HAB. PROF. AJP BEATA A. ORŁOWSKA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I / II	2
ćwiczenia	15	I / II	

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak

4. Cele kształcenia

- C1** - Student potrafi podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób poprzez nabycie umiejętności związanych z planowaniem pracy dydaktycznej, wyboru metod, zasad i środków dydaktycznych. Potrafi opracować konspekt do zajęć, wykorzystując sprzęt do nauki medycznych czynności ratunkowych i inne środki kształcenia, zastosuje metody dydaktyczne, dobierze literaturę fachową.
- C2** - Student potrafi promować znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych.
- C3** - Student jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i indywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza		
W_01	Student zna zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób w oparciu o cele, treści, metody, formy, środki dydaktyki medycznej.	K_W86
Umiejętności		
U_01	Student potrafi podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób w oparciu o założenia dydaktyki medycznej.	K_U03
U_02	Student potrafi inicjować, wspierać i organizować działania społeczności lokalnej na rzecz upowszechniania zasad udzielania pierwszej pomocy w oparciu o założenia dydaktyki medycznej.	K_U05
U_03	Student potrafi promować znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych.	K_U06
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, oraz skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie w zakres realizacji przedmiotu. Warunki zaliczenia, osiągnięcie efektów uczenia się. Treści wykładów i ćwiczeń. Dydaktyka medyczna – zakres zainteresowań, przedmiot, cele i zadania dydaktyki w ratownictwie medycznym.	2	-
W2	Proces nauczania – uczenia się w zakresie ratownictwa medycznego.	2	-
W3	Planowanie i uwarunkowanie realizacji procesu nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej.	2	-
W4	Cele ogólne i cele szczegółowe – klasyfikacja, taksonomia, operacjonalizacja celów kształcenia.	2	-
W5	Treści kształcenia – ich dobór.	2	-
W6	Charakterystyka metod kształcenia.	2	-
W7	Zasady dydaktyczne.	2	-
W8	Zaliczenie przedmiotu	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Podstawowe pojęcia dydaktyczne.	2	-
C2	Wybrane systemy dydaktyczne – ich charakterystyka.	2	-
C3	Kontrola i ocena w procesie kształcenia.	2	-
C4	Test dydaktyczny – budowa, zastosowanie, przygotowanie.	2	-

C5	Trudności dydaktyczne – ich przyczyny i minimalizowanie.	2	-
C6	Projektowanie programu edukacyjno –zdrowotnego dla wybranej grupy – prezentacja.	2	-
C7	Projektowanie programu edukacyjno –zdrowotnego dla wybranej grupy – prezentacja.	2	-
C8	Zaliczenie przedmiotu, omówienie projektów programów edukacyjno – zdrowotnych.	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M4 – wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Rzutnik multimedialny
Ćwiczenia	M5 – metoda praktyczna (pokaz, ćwiczenia przedmiotowe)	Rzutnik multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	-----	P2 – rozmowa podsumowująca wiedzę
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F3 – praca pisemna – napisanie programu F4 – wypowiedź/ wystąpienie	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			
	P2	F2	F3	F4	P3
EPW1	X				X
EPU1		X	X	X	X
EPU2		X	X	X	X
EPU3		X	X	X	X
EPK1		X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma

prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Student jest dopuszczony do zaliczenia przedmiotu po uzyskaniu pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.
Na oceną końcową z zakresu ćwiczeń składają się oceny formujące w postępujących proporcjach:

F2 – 20%

F3 – 30%

F4 – 50%

Zasady przeliczania oceny

3,0 – 3,30 – dostateczny

3,31 – 3,60 – dostateczny +

3,61 – 4,30 – dobry

4,21 – 4,50 – dobry+

4,51 – 5,00 – bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć, napisanie programu	10	
zapoznanie z literaturą	12	
suma godzin:	52	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kupisiewicz Cz., Dydaktyka. Podręcznik akademicki. Impuls, 2013.
2. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki, Warszawa 2016.
3. Niemierko B. Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki. Wydawnictwo Profesjonalne, Warszawa 2007.
4. Woynarowska B. Edukacja zdrowotna, Warszawa 2010.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ciechanowicz W., Chruściel P., Edukacja zdrowotna z elementami teorii wychowania, PZWL, Warszawa 2018.
2. Ciechanowicz W., Pedagogika, PZWL, Warszawa 2010.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. prof. AJP Beata A. Orłowska

Załącznik nr 2

do Programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 41/000/2024 Senatu AJP
z dnia 25 czerwca 2024 r.

Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	borlowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.12.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu zajęć	ZDROWIE PUBLICZNE I PROMOCJA ZDROWIA
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR HAB. JOANNA JASIŃSKA MGR ANNA KARDASZ

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/II	2
ćwiczenia	15	I/II	

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona socjologia medycyny

4. Cele kształcenia

- C1** – Przekazanie studentom wiedzy koniecznej do prawidłowego wykonywania zawodu ratownika medycznego z zakresu zdrowia publicznego i promocji zdrowia.
- C2** – Nabycie umiejętności wykorzystywania nabytej wiedzy podczas wykonywania obowiązków zawodowych
- C3** - Wzmacnianie postawy stałej aktywności edukacyjnej i doksztalcania się w celu aktualizacji wiedzy.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna zagadnienia związane z funkcjonowaniem podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz z problemami ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia	K_W59

W_02	Student zna społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia	K_W60
W_03	Student zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy	K_W62
W_04	Student zna postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia	K_W63
W_05	Student zna pojęcie zdrowia i jego determinanty oraz choroby cywilizacyjne i zawodowe;	K_W83
W_06	Student zna podstawy ekologii i ochrony środowiska, rodzaje zanieczyszczeń i sposoby ochrony środowiska;	K_W91
W_07	Student zna metody promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej;	K_W97
W_08	Student zna mechanizmy, cele i zasady leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych;	K_W207
W_09	Student zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	K_W209
Umiejętności		
U_01	Student potrafi wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego	K_U37
U_02	Student potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia	K_U30
U_03	Student uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych	K_U33
U_04	Student potrafi stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych	K_U34
U_05	Student potrafi stosować działania na rzecz ochrony środowiska;	K_U44
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student jest gotowy do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_03	Student jest gotowy do kierowania się dobrem pacjenta.	K_K06

6 Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wykład wprowadzający – definicje, koncepcja, funkcje zdrowia publicznego.	1	-
W2	Promocja zdrowia, profilaktyka i edukacja zdrowotna.	1	-
W3	Ocena stanu zdrowia populacji. Mierniki zdrowia.	2	-
W4	Główne problemy zdrowotne w Polsce i na świecie.	2	-

W5	Sytuacja zdrowotna i demograficzna populacji polskiej	2	-
W6	Globalne zagrożenia zdrowia a zadania polityki zdrowotnej	1	-
W7	Choroby społeczne i cywilizacyjne i ich profilaktyka	2	-
W8	Profilaktyka pierwotna i wtórna w medycynie i w zdrowiu publicznym	1	-
W9	Programy profilaktyczne. Populacyjne badania przesiewowe	1	-
W10	System opieki zdrowotnej w Polsce- organizacja, struktura, finansowanie. Systemy ochrony zdrowia w wybranych krajach	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Czynniki warunkujące zdrowie jednostki i populacji	1	-
C2	Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem.	1	-
C3	Aktywność fizyczna a zdrowie	1	-
C4	Nadwaga i otyłość jako problem zdrowia publicznego	1	-
C5	Alkohol a zdrowie	1	-
C4	Narkomania jako problem medyczny i społeczny	1	-
C5	Choroby układu krążenia jako główna przyczyna zgonów w Polsce, czynniki ryzyka, profilaktyka	1	-
C6	Nowotwory złośliwe w Polsce – epidemiologia, czynniki ryzyka, profilaktyka	1	-
C6	Czynniki psychospołeczne a zdrowie. Zaburzenia zdrowia psychicznego	1	-
C7	Problemy zdrowotne i społeczne osób starszych i niepełnosprawnych	1	-
C8	Zasady funkcjonowaniu rynku usług medycznych.	1	-
C9	Podstawowa opieka zdrowotna jako podsystem opieki zdrowotnej.	2	-
C9	Narodowy Program Zdrowia – cele i zadania	2	-
C10	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład interaktywny, wykład z elementami dyskusji	projektor , prezentacja, swobodne wypowiedzi
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wypowiedzi ustne, referat, analiza przypadku,	materiały źródłowe, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	-----	P2 - test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć, aktywność, praca pisemna, wypowiedzi ustne	P2 – kolokwium ustne P4 - projekt, referat

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	oceny podsumowujące	oceny formujące	oceny podsumowujące
W_01	X		
W_02	X		
W_03	X		
W_04	X		
W_05	X		
W_06	X		
W_07	X		
W_08	X		
W_09	X		
U_01		X	X
U_02		X	X
U_03		X	X
U_04		X	X
U_05		X	X
K_01		X	X
K_02		X	X
K_03		X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zakres wykładów.

Do zaliczenia dopuszczony jest student, który otrzymał pozytywną ocenę z zakresu ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny z testu sprawdzającego wiedzę

Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
100% – 96%	Bardzo dobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)

85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
80% - 75%	Dostateczny (3)

Zakres ćwiczeń
Ocena końcowa jest średnią ocen otrzymanych z P2 i P4

Kryteria przyznawania oceny końcowej
Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe z zakresu wykładów i ćwiczeń odbywa się według zasad opisanych powyżej,

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	5	
przygotowanie referatu	5	
przygotowanie projektu	10	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	60	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

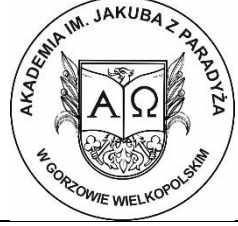
Literatura obowiązkowa:

1. Cianciara D. (red.): Zarys współczesnej promocji zdrowia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2017.

2. Woynarowska B.: Edukacja Zdrowotna, podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka, Wydawnictwo PWN, 2017.   3. A. Wojtczak, Zdrowie Publiczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.   4. Włodarczyk C., Zdrowie publiczne w perspektywie międzynarodowej, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017.
Literatura zalecana/fakultatywna: 1. Białek E.D.: Edukacja zdrowotna w praktyce, Wyd. Instytut Psychosyntezy, Warszawa, 2012.   2. Publikacja Biura Światowej Organizacji Zdrowia WHO; http://www.who.un.org.pl/   3. Puchalski K.: Internet a możliwości poprawy efektów edukacji zdrowotnej. Krajowe Centrum Promocji Zdrowia w Miejsu Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, Studia Edukacyjne 2012; http://repozytorium.amu.edu.pl/jspui/bitstream/10593/5905/1/studia_eduk_23_s_119-140.pdf   4. J. Leowski, Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa, 2009A. Wojtczak, Zdrowie Publiczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Jasińska
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	joanna@epoczta.pl
Podpis	Joanna Jasińska

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.13.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	WIELOKULTUROWOŚĆ W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	dr hab. prof. AJP Beata A. Orłowska

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/II	2
ćwiczenia	20	I/II	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

- C1** - Student zna m.in. regulacje prawne, zasady etyczne i deontologię, odnoszące się do wykonywania zawodu ratownika medycznego z uwzględnieniem m.in. zapoznania studenta z różnymi systemami wartości, wierzeniami religijnymi i obyczajami pacjentów z różnych regionów świata i różnych narodowości.
- C2** - Student potrafi podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób szczególnie poprzez nabycie umiejętności w podejmowaniu działań na rzecz pacjenta i jego rodziny w sytuacji odmienności religijnej i kulturowej podopiecznego.
- C3** - Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem szczególnie w zakresie nabycia umiejętności komunikacji z pacjentem i jego rodziną w sytuacji odmienności kulturowej i religijnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

uczenia się		
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia.	K_W60
W_02	Student zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem.	K_W64
W_03	Student zna i rozumie pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej.	K_W77
Umiejętności		
U_01	Student potrafi uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.	K_U33
U_02	Student potrafi przestrzegać praw pacjenta.	K_U32
Kompetencje społeczne		
K_01	Student potrafi aktywnie słuchać, nawiązywać kontakty interpersonalne, skutecznie i empatycznie porozumiewa się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student potrafi organizować pracę własną i współpracować w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
EPK3	Student potrafi kierować się dobrem pacjenta.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie w zagadnienie wielokulturowości. Dialog wielokulturowy.	2	
W2	Uwarunkowania zachowań zdrowotnych oraz reakcje na chorobę w różnych kulturach.	2	
W3	Przesady, zabobony, a praktyki medyczne.	2	
W4	Religijność a zdrowie. Znaczenie przekonań religijnych w opiece zdrowotnej.	2	
W5	Uprzedzenia rasowe i religijne oraz ich rola w procesie leczenia.	2	
W6	Kulturowe uwarunkowania eutanazji.	2	
W7	Krajowy program przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, ksenofobi i związanej z nim nietolerancji w aspekcie ochrony zdrowia.	2	
W8	Zaliczenie przedmiotu.	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	...

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do przedmiotu. Zapoznanie z sylabusem przedmiotu, warunkami zaliczenia przedmiotu i osiągniętymi efektami uczenia się. Podanie materiału ćwiczeń i rozdzielenie zadań wśród studentów.	2	
C2	Charakterystyka wybranych religii świata i grup etnicznych.	2	
C3	Śmierć w różnych religiach świata.	2	
C4	Wielokulturowość w pediatrii.	2	
C5	Transkulturowa neurologia i psychiatria.	2	
C6	Kulturowe uwarunkowania narkomanii.	2	
C7	Kulturowe uwarunkowania zachowań seksualnych.	2	
C8	Kulturowe uwarunkowania w położnictwie, neonatologii i ginekologii.	2	
C9	Kulturowe uwarunkowania w transplantologii.	2	
C10	Kulturowe uwarunkowania transfuzjologii.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M4 - Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Rzutnik multimedialny
Ćwiczenia	M2 - Metody problemowe, w tym metody aktywizujące np. analiza przypadku, symulacja danej sytuacji. M5 - Ćwiczenia przedmiotowe np. analiza tekstów naukowych.	Rzutnik multimedialny, artykuły naukowe i materiały źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	-----	P2 - Zaliczenie ustne
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 – wypowiedź na podany temat	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			
	P2	F2	F4	P3	
W_01	X		X	X	
W_02	X		X	X	
W_03	X		X	X	
U_01		X		X	
U_02		X		X	
K_01		X		X	
K_02		X		X	
K_03		X		X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń. Za odpowiedź na każde pytanie student otrzymać może: 2 punkty - za odpowiedź pełną, 1 pkt - za odpowiedź niepełną. Student odpowiada na 3 pytania. Łączna maksymalna liczba punktów jest równa 6.

Kryteria przyznawania oceny końcowej.

6 pkt – ocena bardzo dobry

5 pkt – ocena dobry plus

4 pkt – ocena dobry

3 pkt – ocena dostateczny plus

2 pkt – ocena dostateczny

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych zasad.

Ćwiczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie przez studenta pozytywnych ocen formujących. Na ocenę końcową składają się oceny formujące: F2 – 50% i F4 – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta brakujących ćwiczeń w formie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela, np. pisemne opracowanie zagadnienia lub przygotowanie prezentacji multimedialnej oraz rozmowa podsumowująca wiedzę. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	35	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	5	
przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

- Problemy wielokulturowości w medycynie, red. nauk. E. Krajewska – Kułak, I. Wrońska, K. Kędziora – Kornatowska, Warszawa 2010.
- Pielęgniarstwo transkulturowe, red. A. Majda, B. Ogórek – Tęcza, J. Zalewska – Puchała, Warszawa 2009.

Literatura zalecana / fakultatywna:

- Pacjent „inny” wyzwaniem opieki medycznej, red. E. Krajewska – Kułak, A. Guzowski, G. Bejda, A. Lankau, Poznań 2016.
- H. Tineq, Religie świata, Warszawa 2007.
- M. Golka, Imiona wielokulturowości, Warszawa 2010.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dr hab. prof. AJP. Beata A. Orłowska
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	borlowska@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.13

PROGRAM ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	STRES I WYPALENIE ZAWODOWE RATOWNIKA MEDYCZNEGO
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obieralne
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	DR BEATA UCHTO-ŻYWICA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/II	2
ćwiczenia	20	I/II	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

- C1** - Wyposażenie studenta w rozszerzoną wiedzę z zakresu psychologii stresu i najważniejszych teorii i definicji pojęć związanych z wypaleniem zawodowym.
- C2** - Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego oraz zapobiegania zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzania podsumowania zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole.
- C3** - Uświadomienie rozumienia potrzeby dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza		
W_01	Posiada wiedzę na temat roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.	K_W61
W_02	Posiada wiedzę na temat roli stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem; zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, poznawczych oraz interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.	K_W61 K_W78
W_03	Zna techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstaniu tego zespołu.	K_W79
Umiejętności		
U_01	Potrafi zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole.	K_U39
U_02	Potrafi radzić sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego.	K_U40
U_03	Potrafi oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja).	K_U41
Kompetencje społeczne		
K_01	Potrafi aktywnie słuchać, nawiązywać kontakty interpersonalne, skutecznie i empatycznie porozumiewać się z pacjentem.	K_K01
K_02	Potrafi samodzielnie wykonywać zawód zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_03	Potrafi dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Definicja, przyczyny, fizjologia stresu.	2	
W2	Specyfika pracy w zawodzie ratownika medycznego.	1	
W3	Stres zawodowy w pracy ratownika medycznego.	1	
W4	Stres traumatyczny w pracy ratownika medycznego. Zespół stresu pourazowego (PTSD) – rys historyczny, objawy, leczenie.	2	
W5	Ratownik medyczny w obliczu śmierci.	1	
W6	Agresja wobec ratowników medycznych jako źródło stresu i wypalenia zawodowego.	1	
W7	Wpływ pandemii wirusa SARS-COV2 na zdrowie psychiczne personelu medycznego.	1	
W8	Wypalenie zawodowe w zawodzie ratownika medycznego.	1	
W9	Techniki i strategie radzenia sobie ze stresem w zawodzie ratownika medycznego.	2	
W10	Wsparcie psychologiczne dla ratowników medycznych.	1	
W11	Defusing i debriefing w ratownictwie medycznym.	1	

W12	Podsumowanie materiału	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	...

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Definicja i rodzaje sytuacji trudnych. Wybrane koncepcje stresu.	1	
C2	Stres w pracy ratownika medycznego.	1	
C3	Strategie radzenia sobie ze stresem.	1	
C4	Konsekwencje zdrowotne przewlekłego stresu.	1	
C5	PTSD- stresowy zespół pourazowy.	1	
C6	Definicja wypalenia zawodowego, przyczyny i konsekwencje.	1	
C7	Przyczyny wypalenia zawodowego w zawodach medycznych.	1	
C8	Strategie radzenia sobie z wypaleniem zawodowym.	1	
C9	Pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna w zawodzie ratownika medycznego.	1	
C10	Psychologiczne reakcje na chorobę, niepełnosprawność, śmierć.	1	
C11	Komunikacja z pacjentem w sytuacji kryzysu i ryzyka śmierci.	1	
C12	Komunikacja wspierająca w zespole ratownictwa medycznego.	1	
C13	Psychologiczne konsekwencje wypalenia zawodowego- depresja, zaburzenia nastroju.	1	
C14	Psychologiczne konsekwencje wypalenia zawodowego- zaburzenia lękowe.	1	
C15	Psychologiczne konsekwencje wypalenia zawodowego- ryzyko uzależnień.	1	
C16	Psychologiczne konsekwencje wypalenia zawodowego- agresja, wycofanie, ryzyko zachowań samobójczych.	1	
C17	PTSD, stres przewlekły, sytuacje trudne- analizy przypadków.	1	
C18	Wypadki, zachowania samobójcze, śmierć- analizy przypadków.	1	
C19	Depresja, zaburzenia lękowe, uzależnienia- analizy przypadków.	1	
C20	Praca z „trudnym pacjentem”- analizy przypadków.	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	...

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor , filmy edukacyjne
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, analiza przypadków	teksty źródłowe, opis przypadku

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	-----	P2 - Zaliczenie ustne
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 – wypowiedź na podany temat	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F2	F4	P3
W_01	x	x		x
W_02	x	x		x
W_03	x	x		x
U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
U_03		x	x	x
K_01		x	x	x
K_02		x	x	x
K_03		x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń. Za odpowiedź na każde pytanie student otrzymać może: 2 punkty - za odpowiedź pełną, 1 pkt - za odpowiedź niepełną. Student odpowiada na 3 pytania. Łączna maksymalna liczba punktów jest równa 6. Kryteria przyznawania oceny końcowej. 6 pkt – ocena bardzo dobry 5 pkt – ocena dobry plus 4 pkt – ocena dobry 3 pkt – ocena dostateczny plus 2 pkt – ocena dostateczny Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych zasad.					
Ćwiczenia Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie przez studenta pozytywnych ocen formujących. Na ocenę końcową składają się oceny formujące: F2 – 50% i F4 – 50% Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej					
Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5

Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry
Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta brakujących ćwiczeń w formie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela, np. pisemne opracowanie zagadnienia lub przygotowanie prezentacji multimedialnej oraz rozmowa podsumowująca wiedzę. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.					

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	35	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	5	
przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Mastalerz-Migas A, Steciwko A. Stres oraz wypalenie zawodowe Jak rozpoznawać, zapobiegać i leczyć, wyd. Elsevier, Wrocław 2012
2. Ogińska-Bulik N. Stres zawodowy w służbach ratowniczych, wyd. WSH-E, 2006

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Hetherington A. Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych, GWP 2004.
2. Ogińska-Bulik N. Pozytywne skutki doświadczeń traumatycznych, czyli kiedy łzy zamieniają się w perły?, wyd. Difin, 2013.
3. Ogińska-Bulik N. Dwa oblicza traumy. Negatywne i pozytywne skutki zdarzeń traumatycznych u pracowników służb ratowniczych, wyd. Difin, 2015.
4. Kapusta P. Pandemia. Raport z frontu, wyd. Insignis, Kraków 2020.
5. Reszka P. Mali Bogowie 2. Jak umierają Polacy, wyd. Zing, Warszawa 2018

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Beata Uchto-Żywica
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	buchto@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.14.

PROGRAM ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	KWALIFILOWANA PIERWSZA POMOC
Punkty ECTS	5
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/ specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	Mgr Łukasz Markowski Lic. Paweł Jelonek

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	25	I/II	70
ćwiczenia	45	I/II	

3 - Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotów: Pierwsza pomoc i podstawowe czynności BLS, Psychologia w ratownictwie medycznym, Prawo medyczne. Realizacja ćwiczeń z KPP po zakończonym cyklu wykładów z tego przedmiotu. Niezbędna jest korelacja z przedmiotem Przemieszczanie i transport chorych i poszkodowanych.

4 - Cele kształcenia

- C1** Uzyskanie przez studentów wiedzy obejmującej działania ratunkowe w zakresie Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy, organizację opieki nad poszkodowanymi w systemie KSRG i opieki psychologicznej nad poszkodowanym.
- C2** Wykorzystywanie umiejętności dotyczącej zabiegów ratujących życie chorym i poszkodowanym na poziomie kwalifikowanej pierwszej pomocy.
- C3** Wychowanie postawy zgodnie z zasadami etyki oraz obowiązku przestrzegania tajemnicy dotyczącej informacji o wrażliwych i niewrażliwych danych osobowych.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	

W_01	Student zna mechanizmy powstawania urazów i objawy nagłych stanów zagrożenia życia i zdrowia.	K_W117, _W141 K_W142, K_W143 K_W144, K_W155 K_W178, K_W185 K_W188
W_02	Student zna zasady oraz podstawowy sprzęt niezbędny do skutecznego udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy.	K_W178
Umiejętności		
U_01	Student potrafi rozpoznać stany nagłe zagrażające życiu i zdrowiu w oparciu o obserwację i wywiad z poszkodowanym oraz świadkami zdarzenia.	K_U01
U-02	Student potrafi wykonać czynności w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy zgodnie z obowiązującymi procedurami oraz z wykorzystaniem sprzętu przewidzianego dla tego poziomu działań.	K_U54, K_U64 K_U71, K_U76 K_U85, K_U110 K_U111
Kompetencje społeczne		
K_01	Student dba o poszanowanie zasad etyki oraz chroni uzyskane informacje dotyczące danych osobowych i stanu poszkodowanego.	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Organizacja ratownictwa medycznego i kwalifikowanej pierwszej pomocy w aspekcie współpracy systemu PRM z KSRG. Bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia. Wypadki jednostkowe, mnogie, masowe i katastrofy. Taktyka działań ratowniczych – TRIAGE..	3	-
W2	Ocena miejsca zdarzenia i mechanizmu urazu, ocena stanu poszkodowanego, badanie poszkodowanego w schemacie ITLS. Wywiad.	3	-
W3	Ewakuacja z miejsca zdarzenia. Wskazania do szybkiej ewakuacji. Procedury postępowania z poszkodowanym z obrażeniami ciała. Wstrząs – przyczyny, objawy, procedura postępowania.	3	-
W4	Przyczyny utraty przytomności. Postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym. Przyrządowe i bezprzyrządowe metody udrażniania dróg oddechowych. Wskazania, zasady i rodzaje tlenoterapii.	3	-
W5	Zagrożenia środowiskowe – hipotermia, odmrożenie, hipertermia, oparzenie, zatrucie, ukąszenie, użądlenie, pogryzienie.	3	-
W6	Nagłe zatrzymanie krążenia – objawy, wytyczne postępowania wg ERC. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa u dorosłych, dzieci i niemowląt.	2	-
W7	Ciała obce w drogach oddechowych – objawy, procedura postępowania postępowania. Zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych.	2	-
W8	Postępowanie w zakresie KPP z poszkodowanym w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (incydenty	3	-

	wieńcowe, astma, POCHP, stany nagłe cukrzycy, drgawki, udar mózgu, ból brzucha).		
W9	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych.	2	-
W10	Podsumowanie wiedzy i przygotowanie do ćwiczeń	1	
	Razem liczba godzin wykładów	25	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia. Taktyka działań ratowniczych w wypadkach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach.	3	-
C2	Ocena stanu poszkodowanego: badanie ABC, skala AVPU, wywiad SAMPLE.	4	-
C3	Szybkie badanie urazowe, badanie miejscowe. Rozpoznawanie stanów bezpośredniego zagrożenia zdrowotnego.	3	-
C4	Techniki ewakuacji poszkodowanych. Ewakuacja poszkodowanego z wykorzystaniem sprzętu przeznaczonego do działań ratunkowych realizowanych na poziomie KPP.	4	-
C5	Postępowanie w obrażeniach ciała, zaopatrywanie obrażeń narządu ruchu z wykorzystaniem materiału opatrunkowego i sprzętu przeznaczonego do działań ratunkowych realizowanych na poziomie KPP.	4	-
C6	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (incydenty wieńcowe, astma, POCHP, stany nagłe cukrzycy, drgawki, udar mózgu, ból brzucha). Postępowanie we wstrząsie.	5	-
C7	Niedrożność dróg oddechowych u dorosłych i dzieci – postępowanie z poszkodowanym w stanie zadławienia i zachłyśnięcia. Udrażnianie dróg oddechowych – bezprzyrządowe i przyrządowe metody wykorzystywane na poziomie KPP.	3	-
C8	Nagłe zatrzymanie krążenia - rozpoznanie i zastosowanie algorytmu postępowania według ERC z wykorzystaniem technik stosowanych na poziomie KPP.	3	-
C9	Resuscytacja krążeniowo – oddechowa osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia – ćwiczenia w warunkach symulowanych.	3	-
C10	Resuscytacja krążeniowo – oddechowa w sytuacjach szczególnych, zastosowanie AED– ćwiczenia w warunkach symulowanych.	4	-
C11	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych.	4	-
C12	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych.	4	-
C13	Posumowanie zajęć. Wnioski dotyczące pracy własnej i samodoskonalenia się studentów.	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	-

7 – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykłady	M1- wykład informacyjny M2- wykład problemowy	Projektor multimedialny, procedury postępowania.
Ćwiczenia	M2- gra decyzyjna, analiza przypadku - <i>case study</i> , M5 – pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż	Zestaw R-1 (torba, szyny, deska z osprzętem), stanowisko do mycia rąk, rękawice diagnostyczne, preparat antyseptyczny do rąk, defibrylator automatyczny, zestaw imitacji obrażeń ciała, karimaty, fantom do resuscytacji osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia z osprzętem, fantom ewakuacyjny 30 i 90 kg, kaski motocyklowe.

8 - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykłady		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, obserwacja wykonywanych na zajęciach zadań) F5 – ćwiczenia sprawdzające umiejętności	P2 – egzamin praktyczny

8.2. Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia				Wykłady
	F1	F2	F5	P2	P2
W_01	x	x		x	x
W_02	x	x		x	x
U_01		x	x	x	
U_02		x	x	x	
K_01		x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem przystąpienia do egzaminu z zakresu wykładów jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.

Wykłady (test sprawdzający wiedzę)

Zasady przyznawania ocen z testu:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%.

Egzamin poprawkowy odbywa się w formie testu sprawdzającego wiedzę z zakresu przedmiotu o zmienionym zestawie zadań. Zasady przyznawania oceny pozostają jak wyżej.

Ćwiczenia (egzamin praktyczny)

Egzamin polega na wykonaniu przez studenta czynności ratunkowych w zakresie kpp w sytuacji symulowanej na podstawie w scenariusza zdarzenia. Do każdego scenariusza zdarzenia (zadania praktycznego) przygotowana jest karta oceny/check-lista. Przydział zadań odbywa się poprzez losowanie. Maksymalna liczba punktów za wykonanie zadania wynosi 32. Popełnienie błędu krytycznego skutkuje przerwaniem przez nauczyciela wykonywania zadania i niezaliczeniem egzaminu praktycznego. Błędem krytycznym jest czynność nieprawidłowa lub zaniechanie wykonania koniecznej czynności, które w sytuacji rzeczywistej spowodowałoby znaczące pogorszenie stanu lub zgon osoby chorej lub poszkodowanej.

Kryteria przyznawania ocen z egzaminu praktycznego.

Liczba uzyskanych punktów	Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
32,00 – 30,50	100% – 96%	Bardzo dobry (5)
30,40 – 28,90	95% - 91%	Dobry plus (4+)
28,80 – 27,30	90% - 86%	Dobry (4)
27,20 – 25,70	85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
25,60 – 24,00	80% - 75%	Dostateczny (3)

Egzamin poprawkowy odbywa się według zasad i kryteriów opisanych powyżej, z tym że zdający losuje zadanie z puli zadań dodatkowych.

10. Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	70	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	20	
przygotowanie do realizacji ćwiczeń	15	
zapoznanie z literaturą	20	

suma godzin:	125	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	5	

12.Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Campbell JE, Alson RL (red.): International Trauma Life Support – Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022
2. Wytoczne resuscytacji 2020 Polska Rada Resuscytacji, Europejska Rada Resuscytacji, Kraków 2021.
3. 5. Kopta A., Mierzejewski J., Kołodziej G.: Kwalifikowana Pierwsza Pomoc. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Guła P., Machała W., Brzozowski R.: Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. Wydawnictwo lekarskie PZWL 2015
2. Styka L.: Ewakuacja i transport poszkodowanego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.
3. Lejeune DA., Platt TE., Stoy Walt A.: Ratownik medyczny. Urban & Partner 2013.
4. Mackway-Jones K., Marsden J., Windle J.: Triage. Ratunkowa segregacja medyczna. Urban & Partner 2012.
5. Medycyna katastrof. Problemy organizacyjno – diagnostyczne. Wydawca: Wyższej Szkoły Ekonomii i Prawa im. Edwarda Lipińskiego, Kielce 2012.
6. Brongel L.: Złota godzina. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	ivonar@mrat.info
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.15.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA W ZESPOLE
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	PROF.AJP DR DOROTA SKROCKA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	I/II	2
ćwiczenia	20	I/II	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

- C1** - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą sprawnej i poprawnej komunikacji, poszerzenie wiedzy odnoszącej się do skutecznego i poprawnego posługiwania się polszczyzną pisaną i mówioną.
- C2** - Podnoszenie umiejętności komunikacyjnych w różnych sytuacjach.
- C3** - Kształtowanie odpowiedniej postawy wobec języka, uświadomienie potrzeby ustawicznego rozwoju.

5.Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W_01	Student rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	K_W64
W_02	Student zna zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego.	K_W76
W_03	Student zna pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej.	K_W77
Umiejętności		
U_01	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	K_U118
U_02	Student potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną.	K_U117
U_03	Student potrafi komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.	K_U37
U_04	Student potrafi podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym;	K_U38
U_05	Student potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia.	K_U30
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Komunikacja interpersonalna – sposoby i formy porozumiewania się ludzi (rola nadawcy, odbiorcy, kanał informacyjny, kod, szum). Rola umiejętności interpersonalnych w dzisiejszym świecie	2	-
W2	Podstawowe zasady poprawnej komunikacji. Komunikacja werbalna- jak mówić z pewnością siebie niewerbalna – język ciała i zależności przestrzenne. Emocje w komunikacji – wyrażanie uczuć i empatia Komunikacja ustna a pisemna	2	-
W3	Różnice w komunikacji mężczyzn i kobiet	2	-
W4	Komunikacja we współczesnym miejscu pracy. Wybrane zagadnienia	2	-
W5	Prawidłowe i zaburzone style komunikacji. Komunikacja w różnych sytuacjach społecznych	2	-
W6	Bariery w procesie słuchania, główne przyczyny i przejawy niesłuchania	2	-
W7	Bariery w komunikacji wynikające ze stanu zdrowia, wieku, jednostki chorobowej, stanu psychicznego	1	-
W8	Trudności w komunikowaniu się ze współpracownikami i pracownikami innych służb ratowniczych	1	-
W9	Wpływ miejsca i okoliczności na przebieg procesu komunikacji	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych

C1	Rozpoznawanie komunikatów niewerbalnych i ich interpretacja	2	-
C2	Tworzenie użytkowych form wypowiedzi	4	-
C3	Komunikacja mężczyzn i kobiet. Bariery i utrudnienia	2	-
C4	Ćwiczenia efektywnego mówienia i efektywnego słuchania	2	-
C5	Komunikacja werbalna. Cechy dobrego nadawcy komunikatów werbalnych. Rodzaje pytań i zasady i stosowania. Rozmowa w zawodzie ratownika medycznego	4	-
C7	Błędy językowe w komunikacji. Wskazywanie, klasyfikacja, poprawa	2	-
C8	Autoprezentacja. Komunikowanie informacji o sobie. Asertywność w komunikacji Problemy i błędy w procesie komunikacji	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2 - wykład informacyjny i konwersacyjny, metoda problemowa z elementami dyskusji.	Prezentacja; wykorzystanie fragmentów prac naukowych, popularno-naukowych, nagrań audio i video
Ćwiczenia	M2 – metoda przypadków M5 – działania praktyczne	Projektor, flipchart, pisaki, laptop z dostępem do Internetu, filmy dydaktyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia (wybór z listy)
Wykład	F2 obserwacja,	P2 zaliczenie ustne oceniające wiedzę nabytą podczas wykładów
Ćwiczenia	F4 dyskusja	P2 rozmowa podsumowująca zajęcia i wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		ćwiczenia	
	P2	F2	F4	P2
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
U_03	x	x	x	x
U_04	x	x	x	x
U_05	x	x	x	x

K_01	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Do zaliczenia może przystąpić student, który otrzymał pozytywną ocenę z zakresu ćwiczeń.

Za odpowiedź na każde pytanie student otrzymać może: 2 punkty - za odpowiedź pełną, 1 pkt - za odpowiedź niepełną. Student odpowiada na 3 pytania. Łączna maksymalna liczba punktów jest równa 6.

Kryteria przyznawania oceny końcowej.

6 pkt – ocena bardzo dobry

5 pkt – ocena dobry plus

4 pkt – ocena dobry

3 pkt – ocena dostateczny plus

2 pkt – ocena dostateczny

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych zasad.

Ćwiczenia

Na ocenę końcową z ćwiczeń składają się oceny otrzymane podczas zajęć F4 – 50% i ocena otrzymana w trakcie rozmowy podsumowującej P2 – 50%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta brakujących ćwiczeń w formie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela, np. pisemne opracowanie zagadnienia lub przygotowanie prezentacji multimedialnej oraz rozmowa podsumowująca wiedzę. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	35	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	15	
suma godzin:	50	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Alan H. Monroe, Zasady komunikacji werbalnej, Warszawa 2004;
2. Bocheńska-Włostowska Katarzyna, Akademia umiejętności interpersonalnych. 20 spotkań z komunikacją, Kraków 2009;
3. Chełpa S., Witkowski T., Psychologia konfliktów, Wrocław 1999;
4. Davis M., Fanning P., McKay M., Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańsk 2007;
5. Jaskółka A., Mowa ciała, Kielce 2007;
6. Makara-Studzińska M. Komunikacja z pacjentem, Lublin 2012
7. Myerscough RP., Ford M. Jak rozmawiać z pacjentem, Gdańsk 2001.
8. Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, Kraków 2000

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kees von Meer. Elementarne umiejętności społeczne, Warszawa 1993.
2. Hamlin S., Jak mówić żeby nas słuchali. DW Rebis, Poznań 2008;
3. Stewart J., Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej. PWN, Warszawa 2008;
4. Sutton S. Jak mówić z pewnością siebie. Wyd. Feeria, Łódź 2008;

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.16.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	PRZEMIESZCZANIE I TRANSPORT CHORYCH I POSZKODOWANYCH
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR ROBETR ZENKA MGR ŁUKASZ KOŚCIUKIEWICZ

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	30	I/II	2

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie z przedmiotów: anatomia, pierwsza pomoc i podstawowe czynności BLS, kwalifikowana pierwsza pomoc

4. Cele kształcenia

- C1**-Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą sprzętu wykorzystywanego do przemieszczania i transportu medycznego chorych i poszkodowanych oraz zasad bezpiecznego przemieszczania poszkodowanych
- C2** - Kształtowanie umiejętności niezbędnych do przeprowadzenia bezpiecznego transportu chorego/poszkodowanego do SOR zgodnie z zasadami i procedurami z wykorzystaniem sprzętu medycznego.
- C3** - Kształtowanie umiejętności współpracy w zespole ratownictwa medycznego oraz komunikacji z pacjentem z wykazaniem empatii i poszanowania jego praw

5. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza		
W_01	Student zna aparaturę i sprzęt medyczny niezbędny do bezpiecznego przemieszczania i transportu medycznego chorego/poszkodowanego z miejsca zdarzenia do SOR.	K_W150, K_W172 K_W176, K_W178
W_02	Student zna zasady i procedury przemieszczania i transportu medycznego chorego/poszkodowanego z miejsca zdarzenia do SOR.	K_W143, K_W151 K_W173, K_W178 K_W182, K_W186 K_W211
Umiejętności		
U_01	Student potrafi dostosować pozycję transportową do stanu pacjenta.	K_U01, K_U25 K_U29, K_U47, K_U54, K_U53 K_U55, K_U56, K_U61, K_U64, K_U71, K_U76 K_U99, K_U107, K_U111
U_02	Student potrafi wykonać medyczne czynności ratunkowe z zakresu przeprowadzenia transportu do SOR zgodnie z zasadami i procedurami z wykorzystaniem sprzętu i aparatury medycznej.	K_U34, K_U52, K_U51, K_U60, K_U65, K_U71, K_U72, K_U96, K_U97, K_U106, K_U109, K_U111, K_U118, K_U121 K_U122
U_03	Student potrafi współpracować w zespole ratunkowym oraz dostosowuje metody komunikacji z pacjentem w zależności od jego wieku i stanu ogólnego.	K_U04, K_U33 K_U37, K_U38 K_U104, K_U51
Kompetencje społeczne		
K_01	Student wykonuje zadania z poszanowaniem praw pacjenta, wykazuje empatię wobec pacjenta i jego rodziny.	K_K01, K_K02 K_K06
K_02	Student ma przekonanie o konieczności stałego pogłębiania i uzupełniania wiedzy i umiejętności zawodowych, jest świadomy własnych ograniczeń i poszukuje sposobów przezwyciężania trudności.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń – zakres wiedzy	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do zajęć, przepisy bhp. Wyposażenie ambulansu ratunkowego. Zasady transportu w ratownictwie medycznym: (bezpieczeństwo ratowników podczas transportu, bezpieczeństwo pacjenta podczas transportu, pozycja pacjenta podczas transportu). Monitorowanie pacjenta podczas transportu.	5	-

C2	Sytuacje szczególne w transporcie medycznym (transport pacjenta pediatricznego, transport pacjentki ciężarnej)	1	-
C3	Ewakuacja i transport w zdarzeniach mnogich i masowych.	1	-
C4	Transport śmigłowcem ratunkowym – zasady współpracy z HEMS. Przygotowanie pacjenta do transportu śmigłowcem.	1	-
C5	Wybór docelowego miejsca transportu w kontekście obowiązujących aktów prawnych i wskazań medycznych.	1	-
C6	Przygotowanie pacjenta do transportu (płynoterapia podczas transportu, farmakoterapia podczas transportu, tlenoterapia podczas transportu, przygotowanie pompy infuzyjnej)	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń – zakres umiejętności	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C2	Obsługa i zastosowanie noszy transportowych. krzesółka ze schodolazem, deski ortopedycznej dla dorosłego, deski pediatricznej.	4	-
C3	Obsługa i zastosowanie: noszy podbierakowych, kamizelki KED, noszy typu SKED, materaca próżniowego, noszy pachtowych.	4	-
C4	Zapoznanie z pracą placówki lotniczego transportu ratowniczego - wizyta studyjna w stacji LPR.	4	-
C5	Przygotowanie pacjenta do transportu medycznego. Obsługa i zastosowanie: defibrylatora - kardiomonitora, respiratora transportowego, pompy infuzyjnej.	4	-
C6	Przemieszczanie i transport chorych i poszkodowanych w warunkach zdarzeń symulowanych i w terenie trudno dostępnym.	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia - zakres wiedzy	M1- wyjaśnienie M2- pogadanka, pytania i odpowiedzi	Projektor multimedialny, procedury postępowania.
Ćwiczenia – zakres umiejętności	M2- gra decyzyjna, analiza przypadku - case study, M5 – pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż.	Ambulans ratunkowy, aparatura do monitorowania stanu ogólnego pacjenta, krzesółko kardiologiczne, nosze transportowe, deska ortopedyczna dla dorosłego z osprzętem, deska pediatriczna z osprzętem , kamizelka Kendricka, nosze ewakuacyjne typu SKED, materac próżniowy, nosze płachtowe, nosze podbierakowe, kołnierze ortopedyczne, zestaw szyn ortopedycznych, pas stabilizacyjny na miednicę, plecak ratowniczy, butla tlenowa z maską twarzą i przewodami

	tlenowymi, zestaw porodowy ABC, karta medycznych czynności ratunkowych.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia - zakres wiedzy	F1 – sprawdzian pisemny	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 2 elementy: 1. ocena uzyskana z F1 2. ocena uzyskana F1* (sprawdzian praktyczny)
Ćwiczenia – zakres umiejętności	F2 – obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, obserwacja wykonywanych na zajęciach zadań) F1*- sprawdzian praktyczny umiejętności zawodowych	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F1	F2	F1*	P3
W_01	x	x		x
W_02	x	x		x
U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
U_03		x	x	x
K_01		x	x	x
K_02	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Do zaliczenia przedmiotu może przystąpić student, który:

- zrealizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń z zastrzeżeniem:
  - kryterium obecności w toku zwykłym – minimum 90% obecności na ćwiczeniach, 10% realizacja ćwiczeń w formie zadania zleconego przez prowadzącego,
  - kryterium obecności w IOS - minimum 75% obecności na ćwiczeniach, 25% realizacja ćwiczeń w formie zadania zleconego przez prowadzącego;
- uzyskał zaliczenie ze wszystkich zaliczeń śródsesemstralnych.

Przyznawanie oceny końcowej odbywa się po ustaleniu średniej arytmetycznej z:

- ocen uzyskanych z pisemnych form zaliczeń śródsesemstralnych
- oceny uzyskanej ze sprawdzianu praktycznego umiejętności zawodowych.

Zaplanowano minimum 2 sprawdziany pisemne w semestrze ukierunkowane na ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu wiadomości. Semestralny sprawdzian praktyczny polega na wykonaniu zadania ukierunkowanego na ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych.

Ustalenie oceny z zaliczeń pisemnych i sprawdzianu praktycznego odbywa się według następujących kryteriów:

- 5,0 – 100% - 95%;
- 4,5 – 94% - 88%;
- 4,0 – 87% - 80%;
- 3,5 – 79% - 70%;
- 3,0 – 69% - 60%;
- 2,0 – poniżej 60%

Kryteria przyznawania oceny końcowej

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie w terminie poprawkowym jest możliwe po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen formujących – zaliczenie brakujących ćwiczeń w terminie dodatkowym ustalonym przez prowadzącego zajęcia. Kryteria przyznawania oceny pozostają jak wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do ćwiczeń	5	
przygotowanie do testu zaliczeniowego	5	
przygotowanie do sprawdzianu praktycznego	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	50	

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Guła Przemysław, Machała Waldemar „Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, wydanie I, Warszawa 2020
2. Paciorek Przemysław, Patrzala Amelia redakcja naukowa „Medyczne czynności ratunkowe” , wydanie I , PZWL Wydawnictwo Lekarskie W-wa 2020
3. Campbell John Emory (red) „ITLS (International Trauma Life Support) - Ratownictwo przedszpitalne w urazach”, wydanie VIII, Medycyna Praktyczna Kraków 2017

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Platt Thomas, Lejeune Debra A., Stoy Walt Alan „Ratownik medyczny” I wydanie polskie Juliusz Jakubaszko, Wydawnictwo medyczne Urban&Partner 2013
2. Redakcja naukowa: Marcin Kowalski, Robert Gałązkowski, Tomasz Derkowski „Medycyna przedszpitalna w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym, ”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Kościukiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	lukkosciukiewicz@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.17.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	ZAJĘCIA SPRAWNOŚCIOWE Z ELEMENTAMI RATOWNICTWA SPECJALISTYCZNEGO I SAMOOBRONY
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	obowiązkowy
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	Koordynator: prof. AJP dr Arkadiusz Wołoszyn Prowadzący: dr Joanna Kuriańska – Wołoszyn, dr Waldemar Kaak, mgr Iwona Ratuszniak

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	90	II/III - IV	4

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa sprawność fizyczna. Zaliczone przedmioty: kwalifikowana pierwsza pomoc, przemieszczanie i transport poszkodowanych, podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów, medyczne czynności ratunkowe z zakresu semestru IV, chirurgia, farmakologia i toksykologia kliniczna, medycyna taktyczna.

4. Cele kształcenia

- C1** - Zapoznanie z metodami kształtowania sprawności ogólnej i specjalnościowej oraz kształtowanie kondycji fizycznej poprzez zajęcia ogólnorozwojowe również w zmiennych warunkach terenowych.
- C2** - Zapoznanie studentów ze specyfiką ratownictwa górskiego oraz ratownictwa wodnego.
- C3** - Kształtowanie umiejętności oceny własnych braków w zakresie sprawności ruchowej oraz świadomości przeciwdziałania tym ograniczeniom.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	

W_01	Student ma wiedzę z zakresu treningu zdrowotnego, ratownictwa górskiego, ratownictwa wodnego oraz podnoszenia własnej sprawności ruchowej.	K_W99 K_W188
Umiejętności		
U_01	Student potrafi dobrać metody i sposoby zwiększania sprawności ruchowej, dobrać techniki z zakresu ratownictwa wodnego i ratownictwa górskiego.	K_U35, K_U36 K_U37, K_U38
U_02	Student potrafi zastosować elementy ratownictwa górskiego i wodnego oraz działać zespołowo, w tym w warunkach obciążenia fizycznego i psychicznego.	K_U40 K_U104
U_03	Student potrafi ocenić miejsce zdarzenia, zidentyfikować zagrożenia i wdrożyć działania pozwalające na bezpieczne przeprowadzenie działań ratunkowych, w tym utrzymywać łączność radiową.	K_U71
Kompetencje społeczne		
K_01	Student dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia sprawnościowe, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	SEMESTR 3 – obóz sprawnościowy w terenie górskim		
C1	Bezpieczeństwo i ratownictwo w górach.	2	-
C2	Zajęcia sprawnościowe z podstaw poruszania się na nartach zjazdowych i biegowych.	15	
C3	Zasady organizacji jednostki GOPR, środki transportu, specjalistyczny sprzęt ratowniczy.	4	
C4	Medyczne czynności ratunkowe z uwzględnieniem obrażeń powstających w terenie górskim.	8	
C5	Zabezpieczanie zdarzeń w warunkach górskich, środki transportu i łączności w górach.	8	
C6	Ćwiczenia w sytuacji symulowanych zdarzeń na stoku górskim – zaliczenie praktyczne.	6	
C7	Podsumowanie zajęć.	2	
	SEMESTR 4 – obóz sprawnościowy nad akwenem wodnym		
C1	Zajęcia sprawnościowe z kwalifikowanych sportów wodnych (żeglarstwo, kajakarstwo, windsurfing, sporty motorowodne)	15	-
C2	Zasady organizacji jednostki WOPR, środki transportu wodnego, specjalistyczny sprzęt asekuracyjny i ratowniczy	4	-
C3	Zabezpieczanie zdarzeń na wodzie, manewry żeglarskie „człowiek za burtą”, techniki holowania poszkodowanych	4	
C4	Medyczne czynności ratunkowe z uwzględnieniem obrażeń powstających nad akwenami wodnymi	8	
C5	Elementy samoobrony: obrona przed agresywnym pacjentem, obrona w karetce, obrona przed psem.	6	
C6	Ćwiczenia w sytuacji symulowanych zdarzeń na wodzie.	6	
C7	Podsumowanie zajęć	2	

	Razem liczba godzin ćwiczeń	90	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5 - działania praktyczne	Sprzęt sportowy, sprzęt ratowniczy do transportu, torby medyczne, kaski, gogle, sprzęt służący do łączności radiowej, sprzęt survivalowy, sprzęt do pozorowanych obrażeń ciała, scenariusze działań ratunkowych, projektor multimedialny, laptop, flipchart, pisaki.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) - wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) - podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia	F1 - obserwacja podczas zajęć, aktywność	P2 - zaliczenie praktyczne z zakresu działań ratunkowych P3 - zaliczenie sprawnościowe (ocena podsumowująca powstaje na podstawie ocen formujących)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F1	P2	P3
W_01	X	X	x
U_01	X	X	x
U_02	X	X	x
U_03	X	X	x
K_01	X	X	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest udział w obozie sprawnościowym i odbycie wszystkich przewidzianych ćwiczeń.

Zaliczenie praktyczne z zakresu działań ratunkowych.

Student realizuje zadanie ratownicze w zespole. Do oceny wykonania zadania służy check-lista.

Kryteria przyznawania oceny z zaliczenia sprawnościowego i praktycznego

Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
100% - 96%	Bardzo dobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)

85% - 81%	Dostateczny plus (3+)				
80% - 75%	Dostateczny (3)				

Na ocenę końcową składają się oceny z zaliczenia sprawnościowego i zaliczenia praktycznego

Kryteria przyznawania oceny końcowej

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie w terminie poprawkowym jest możliwe po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen formujących – zaliczenie brakujących ćwiczeń w terminie dodatkowym ustalonym przez prowadzącego zajęcia. Kryteria przyznawania oceny pozostają jak wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć	10	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	105	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

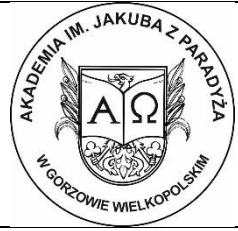
1. Ambroży T., Kaganek K., Kost M., Pilch W. Ćwiczenia siłowe i odżywianie w treningu fitness. EAS, Kraków, 2008
2. R. Karpiński. "Ratownictwo wodne- podręcznik dla studentów i ratowników wodnych" AWF Katowice 2005
3. John Emory Campbell , Roy Lee Alson „ITLS INTERNATIONAL TRAUMA LIFE SUPPORT. Ratownictwo przedszpitalne w urazach”, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2022
4. Paciorek P., Patrzala A.: Medyczne czynności ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
5. Mrozowicz Kazimierz, Halemba Piotr „Ratownictwo górskie. Psychologiczne i organizacyjne aspekty” Wydawnictwo: AWF Katowice. Kod ISBN: 9788360841808

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Brzózka T. Fitness dla mężczyzn. Siedmioróg, Wrocław, 2010
2. Brzózka T., Bernatek – Brzózka P. Fitness dla kobiet. Siedmioróg, Wrocław, 2010

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	ivonar@mrat.info
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.18.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu zajęć	SEMINARIUM DYPLOMOWE
Punkty ECTS	7
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	II i III
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	PROF. DR HAB. IRENA MACHAJ PROF. AJP DR. DOROTA SKROCKA DR BEATA WUDARSKA

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
seminarium	30	II/IV	7
seminarium	60	III/V-VI	

3. Wymagania wstępne

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie studiów.

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie regulacji prawnych, zasad etycznych i deontologicznych odnoszących się do wykonywania zawodu ratownika medycznego.
- C2** - Ukształtowanie umiejętności promowania zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych.
- C3** - Ukształtowanie kompetencji w zakresie organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W_01	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty ratownictwa medycznego;	K_W228
W_02	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;	K_W227
W_03	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	K_W228
Umiejętności		
U_01	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;	K_U123
U_02	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.	K_U124
Kompetencje społeczne		
K_01	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści projektów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
S1	Opracowanie koncepcji problemu badawczego	20	
S2	Analiza literatury przedmiotu w zakresie przyjętego problemu badawczego	20	
S3	Doprecyzowanie aspektów analitycznych problemu badawczego	20	
S4	Gromadzenie materiałów empirycznych zgodnie z ramami problemowymi	20	
S5	Analiza materiałów i synteza wyników empirycznych, redakcja ostatecznej wersji projektu	10	
	Razem liczba godzin projektów	90	...

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Projekt	Samodzielne przygotowanie i realizacja projektu przez studenta, przy aktywnym merytorycznym wspomaganii promotora	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Projekt	Wspieranie merytoryczne i kontrolowanie realizacji projektu przez studenta - obserwacja/aktywność F2	Praca pisemna stanowiąca całościowe opracowanie podjętego problemu badawczego P3

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Projekt

	P3
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Student może otrzymać pozytywną ocenę końcową po odbyciu wszystkich przewidzianych kartą przedmiotu zajęć.

Na ocenę końcową składają się następujące elementy:

- przygotowanie studenta do seminarium – 25%
- samodzielność w pracy – 25%
- terminowe wykonywanie zadań – 25%
- dzielenie się wiedzą – 25%

Kryteria przyznawania oceny i przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbową	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć	10	
zapoznanie z literaturą	35	

opracowanie pisemne	40	
suma godzin:	175	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	7	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Babbie E., Podstawy badań społecznych, Warszawa 2008, Wydawnictwo PWN.
2. Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 2012 PWN
3. Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001, Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Literatura zalecana / fakultatywna:

4. Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, Warszawa 2008, Wydawnictwo Naukowe PWN.
5. Procesy medykalizacji we współczesnym społeczeństwie, M. Nowakowski, W. Piątkowski (red.), Lublin 2017, Wydawnictwo UMCS
6. Domaradzki Jan., Społeczne konstruowanie genetyki, Poznań 2018, WN. Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Prof. dr hab. Irena Machaj
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	irenamachaj@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.19

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	TELEMEDYCYNĄ W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM
Punkty ECTS	1
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Nauki behawioralne i społeczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	MGR IWONA RATUSZNAK

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15	III/VI	1
ćwiczenia	10	III/VI	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość obsługi komputera

4. Cele kształcenia

- C1** - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu monitoringu stanu zdrowia pacjentów oraz wykonywania badań profilaktycznych i kontrolnych poza środowiskiem szpitalnym.
- C2** - Przygotowanie do monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz wykonywania badań przy pomocy urządzeń medycznych rejestrujących określone parametry życiowe.
- C3** - Wdrażanie do aktywnego słuchania pacjenta, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem się do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza		
W_01	Student zna możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego.	K_W57
W_02	Student rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem.	K_W64
W_03	Student zna zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego.	K_W76
W_04	Student zna techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny.	K_W122
Umiejętności		
U_01	Student udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia.	K_U30
U_02	Student komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.	K_U37
U_03	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego.	K_U47
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Transmisja jako komunikacja. Wpływ nowych środków komunikacji na współczesne oblicze medycyny.	3	-
W2	Charakterystyka obszarów zastosowań telemedycyny. Możliwości wykorzystania telemedycyny na przykładzie USA. Dostępność serwisów internetowych.	3	-
W3	Telemedycyna w UE. „Telemedycyna dla wszystkich w roku 2020” – rekomendacje. Czynniki rozwoju telemedycyny w społecznościach UE. Telemonitoring. Teleradiologia. Teledermatologia. Teleneurologia. Telemonitoring chorób przewlekłych	3	-
W4	Telemedycyna w Polsce cz. I. Rodzaje usług telemedycznych, prognoza zapotrzebowania. Rynek usług z obszaru e-zdrowia. Bariery rozwoju rynku telemedycznego.	3	-
W5	Telemedycyna w Polsce cz. II Analiza polskiego rynku usług telemedycznych. Rodzaje korzyści i główni beneficjenci rozwiązań telemedycznych. Standaryzacja i finansowanie procedur telemedycznych. Koordynowanie rynku telemedycznego.	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych

C1	Rozwój badań naukowych ukierunkowanych na innowacyjne technologie w medycynie. Standardy medyczne dedykowane telemedycynie.	2	-
C2	Telekonferencja przedszpitalna – możliwości wykorzystania i znaczenie ratownictwie medycznym.	2	-
C3	Elektrokardiografia – system teletransmisji kardiologicznej.	2	-
C4	Ultrasonografia FAST – wykorzystanie w ratownictwie przedszpitalnym.	2	-
C5	Podsumowanie i zaliczenie przedmiotu	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	Analiza przypadku	Projektor, laptop z oprogramowaniem

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówki”	P3

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P2	P3
W_01	X	X
W_02	X	X
W_03	X	X
W_04	X	X
U_01	X	X
U_02	X	X
U_03	X	X
K_01	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z ćwiczeń

Kryteria przyznawania oceny z testu

Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
100% – 96%	Bardzo dobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)
85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
80% - 75%	Dostateczny (3)

Ćwiczenia

Bieżące sprawdzanie wiedzy odbywa się na podstawie 2 „wejściówek” w formie testu. Kryteria przyznawania oceny z testu jak wyżej. Ocena końcowa stanowi średnią ocen z testu według następujących kryteriów:

Wartość oceny	3,00 – 3,25	3,26 – 3,75	3,76 – 4,25	4,26 – 4,75	4,76 – 5,00
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe z wykładów i ćwiczeń odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	25	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	3	
zapoznanie z literaturą	2	
suma godzin:	30	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Trzos A.: Rozdział 7. Teleinformatyka w ratownictwie medycznym i medycynie ratunkowej [W:] Ratownictwo medyczne wobec współczesnych zagrożeń Wydawnictwo Elamed, Katowice 2019, wyd.1   2. Rudowski R.: Telemedycyna i telematyka. [W:] Informatyka medyczna. Rudowski R. (red.). Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, 182-196.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Rudowski R., Grabowski M., Sieradzki J.: Elektroniczna historia choroby. [W:] Informatyka medyczna. Rudowski R. (red.). Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, 137-152.   2. Trzos A.: Teleinformatyka w ratownictwie medycznym. „Na Ratunek”, 1/09, 64-67.   3. J. Zubrzycki, T. Małecka-Massalska, Telemedycyna- medycyna i technika w walce o nasze zdrowie, Zdrowie Publiczne 2010;120(4):421-425.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	